

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2011 сыл
Сэттинньи
26 күнэ
Субуота №143-144
(10571)

1935 сыл алтынньы 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

Хайдах олордугут, ыаллар?

Быйыл Хатырык нэһилиэгэ правительство анал дьаһалынан республикаҕа «Чөл олох тирэх киинэ» статуһу ылбыта. Ааспыт нэдиэлэҕэ профессор, ХНТ эксперт А.Н. Маюров кэлэн дьонусэргэни кытта көрүстэ. Олус итэҕэтиилээхтик, тийимтиэттик бүтүн аан дойду кыһалдата буолбут дьаллык туһунан кэпсээтэ уонна табаҕы быраҕарга судургу, киһи барыта кыайар ньыматын үөрэттэ.

Сэттинньи 11-13 күннэригэр ыччат республикатааҕы «Мунха олонхотун» түһүлгэтигэр 16 кыттааччы уонна биир бөлөх кирисэн Тааттаттан төрүттээх Иван Иванов кыайы өрөгөйүн биллэ.

Олохтоох балыһа сэбиэдиссэйэ С. Скрыбина өссө да 100-тэн тахса киһи ааһан эрэр сылга флюорограмма түһэ иликтэрин иһитиннэрдэ.

Сэттинньи 18 күнүгэр Иннокентий Суздалов «Хатырык нэһилиэгин дьонун төрдө-ууһа» кинигэтин сүрэхтэниитэ буолан ааста.

Хабаровскайтан транспорт министровтун бэрэстэбиттэллэрэ кэлэн суолу-иһи көрдүлэр, Хатырык-Түбэ суолун республика балансытыгар көһөрөргө сүбэлэстилэр.

Сэттинньи 21 күнүгэр тэрилтэ салайааччылары уон-

ХАТЫРЫК — ЧӨЛ ОЛОХ КИИНЭ

на общественность дьаһалта дьиэтигэр улуус архитектора А.П. Сысолятинаһын көрсөн бөһүөлөк генеральной былаанын дүүллэстилэр. Былаанна талылынна.

24 көннөрүүнү киллэрэргэ дьин буолла. Барыл силигэ сиппитин кэннэ нэһилиэнньэнэн бигэргэниэхтээх.

Учууталлар А.И. Наумова, Р.С. Сивцева, А.В. Кайгородова, Ф.Г. Корякина быйыл сайын «Школа — социокультурный центр села» педагогической дьаарбанкаҕа бастаабыттар. Александра Ивановна «Үрдүк Иирэ» этнотуристической комплекс базатыгар нэһилиэк дужубунай туругун тупсарар аналлаах «Этнос. История. Культура» дьин бырайыагынан общественность дүүллүгэр таһааран чөл олох туһугар бары турунуоҕун дьин этии киллэрдэ. Маны бийирээн координационнай киин салайааччытынан Н. Кларов

Олохтоох библиотека өрөмүөнэ түмүктэннэ. Ыччаттар кыаммат кырдыаҕастарга муус ыллылар. Ветучаастак дааннайынан нэһилиэк үрдүнэн 793 ынах, 400 сылгы, 4 сибиинньэ, 97 куурусса, 135 ыт, 49 куоска баара бэлиэтэннэ.

Быйыл халыг хаардаах, тибиллээх дьылга Хатырык-Түбэ суол үлэһиттэрэ кэммитэн кэмигэр ыраастаан абыраатылар дьин Хатырык уонна Түбэ олохтоохторо махталларын тирээдлэр.

Бу күннэргэ хас биридди сүөһүлээх, сылгылаах киһи идэһэлэннэ. Аһыах сыллааҕыттан «распиловка мяса» дьин албас баарын киһи барыта биһирээтэ. Урут куоракка эппитин киллэрэн эрбэтэр этибит. Аны намнар эмиз бу өнгөнү баһылаатылар. Онон үрдүк хаачыстыбалаахтык, уңуох кырыпаҕа суох кэрчиктэммит эти сиир олус үчүгэй.

Соторутааҕыта И.П. Шапошников «Уют» маҕаһынгга сыах арыйда, онно эдэр уолаттар Айсен Петров, Егор Стручков дьон баҕатынан эти эрбээн биэрэллэр.

Сонуннары тистэ
Альбина КУЛИЧКИНА

КЭСКИЛЛЭЭХ СӨБҮЛЭҢ

аллары хомуйарга, сүрүннүүргэ дьаһалта специалиһа Т. Н. Соловьева ананна. Ол кэннэ «Сайдьы» оҕо айымньытын дьэтигэр «Ыллык» телестудияҕа сылдьан, норуота маастара М.И. Новгородоваҕа ыалдыттан, нэһилиэк уонна тэрилтэлэр билигини көстүүлэрин видеоҕа уһуллулар.

Киһэ эйбэс сыһыаннаах, үлэлэригэр бэринилээх үлэһиттэрдээх «Ал-

бүтэн биэрбэт эрчимнэринэн, биһигини, көрөөччүлэри олус сөхтөрдө. Сыанаҕа тутта-хапта сылдьаллара, эмоциялара идэтибит артыыстартан туох да уратыта суох. Көрөөччү кинилэри олус интэриһиргээн, умсугуйан көрдө-иһиттэ. Бэлиэтээн эттэххэ, кинилэри биир дойду-

гы» сыһыалаҥ киинигэр нэһилиэнньэни кытта истиниһирэх көрсүһүү буолла. Биэчэри Любовь Обутова сценарийынан Мария Скрыбыкина салайан ытта. Манна Хомустаах туһунан «Ыллык» студия 1994 с., кинохранилище 1967 с. архивнай фондаларыттан киинэ көрдөрдүлэр. «Мичээр» оҕо үңкүү ансамбла, ыалдыттар эҕэрдэ нүөмэрдэрэ, «Арай биридэ» киинэ киһэни кизгэттилэр.

Бэйэ информ.

былы кытта билсиптэриттэн астыммыттарын биллэрдилэр уонна хардарыта сибээс олохтоотулар. Кырдыаҕастар куорат думатын депутата Т.И. Сальва көмөтүнэн, көмөлөһөөччүтэ А.Я. Егоров салалтатынан кэлбиттэр. Александр Январевич кэпсээбитинэн, сырыы сүрүн санааларыттан биридэстэрэ «Куорат уонна сэлиэнньэ» дьин хамсааһыны ахтан, инникитин ону сөргүтэр санаалаах тэриллибит.

Ленскэй нэһилиэк баһылыгы солбуйааччы С.Д. Кобякова кулууп ыллыктаах санаатын биһирээн үөрүүнэн ылына. Хардатын биир бастыг бырааһынныкпыттар ыһаахха ыгырда. Итиэнэ күндү ыалдыттарга итии үүттээх чөйдөөх, сахалы мааны астаах остуол тэрийэн ирэхоро кэпсэтэн, санааларын атастатан тарҕастылар.

Бу курдук куорат уонна тыа сирин сэмэй сибээстэһиһилэригэр бастакы харды оҕоһуллан, доҕордоһуу сылын көрсө олук уурулунна.

Л. УВАРОВСКАЯ

Хаһыакка сурутуу — бу эмиз быыбар

Күндү ааҕааччыларбыт! Ахсынньы 1 күнүттэн «Энгиэли» хаһыакка биллэри, эҕэрдэ о.д.а. курдук иһитиннэриилэри биэрэргэ

улуус нэһиликтэриттэн Намна, редакцияҕа анаан-минээн кэлэр кыһалҕа суох буолуоҕа. Ол эбэтэр хаһыат өнгөтүгэр наадыр киһи олоһор нэһилиэгин дьаһалтатыгар кэлэн эппиэтинэстээх үлэһиккэ биллэриитин о.д.а. текстин биэрэр, төлүүр уонна кэлэр нүөмэргэ тахсарын кэтэһэр, көрөр, онон бүтэр.

ТАБЫГАСТААХ БУОЛЛУН

Ити курдук нэһилиэнньэҕэ табыгастаах, сыһыалаҥ буоллун дьин «Энгиэли» хаһыат редакцията улуус нэһиликтэрин дьаһалталарын кытта анал дуоҕабыры түһэристэ, нэһилиэнньэттэн иһитиннэриилэри ыларга эппиэттээх дьоннор ананнылар. Тута этиэххэ наада, дьаһалта эппиэттээх үлэһиттэрэ кирибит биллэриилэри о.д.а. тутта редакцияҕа телефонунан биитэр факсынан тиксэрэллэр, онон биэрбит биллэриилэргит дьаһалтаҕа сытан хаалыахтара дьин долгуйбаккыт.

Манна эбэн эттэххэ үүнэр 2012 сылга «Энгиэли» хаһыат редакциятын тарифтара үрдээбэттэр, төттөрүтүн көннөрү биллэриилэр иһин төлөбүр 260 солк.-тан 200 солк. дьери, отгон агыы-тугуу иһин төлөбүр 390 солк.-тан 250 солк. дьери намтаабылар.

Ханнык баҕарар саҕа саҕалааһынна кыра да, улахан да итэҕэс баар буолуон сөп, онуоха ахсынньы 1 күнүн кэнниттэн бэлиэтии көрбүт түгэннигигэр этиилэргитин редакцияҕа 41-3-32, 41-1-41 тел. биллэрэргитигэр ыгырабыт.

«Энгиэли» хаһыат редакцията

Бэлиэ түгэн

Сэттинньи саха халандаарыгар Байанай ыйынан биллэр. Байанай ыйыгар аналлаах биир дьоһун тэрээһин Бөтүг нэһилиэгэр «Айылыгы» сыһыалаҥ киинигэр буолан ааста. Бу күн биһиэхэ «Байанай» сурунаал үлэһиттэрэ ыалдыттаатылар.

Балдыттарбыт ааҕааччыларыгар үгүс интэриһинэй күрэхтэри

СЭРГЭХ КИЭҢНИ БЭЛЭХТЭЭТИЛЭР

ыыттылар. Дьэ хаһаайкаларыгар — булт аһыттан бүлүүдэ, эр дьонго — маһы, тон балыгы кыһыга күрэхтэр буоллулар. Бүлүүдэ күрүбэр Федора Цыденова кустан «Байанай бэлэҕэ» кыайылааһынан ааттанна, балыгы кыһыга Федот Стручков тэннээҕин булбата.

Маны сэргэ араас ооньуулар, сүүйтэриитэ суох лотерея, сурунаалга сурутуу тэрилиннилэр, саҕа клип көрдөрүлүннэ. Нэһилиэк олохтоохторун айылҕаҕа, булка сыһыаннаах хаартыскаларынан оҕоһуллубут стендэлэри ыалдыттарбыт астына-сэргии көрдүлэр. Дьоро киһэни эстрада сулустара Аскалон Павлов, Елена Старостина ылбаҕай ырыаларынан кизгэттилэр. Нэһилиэк дьонно-сэргэтэ баай ис хоһоонноох биэчэртэн астынан-дуоһуйан тарҕастылар.

В. КОЛЕСОВА

Бөтүг модельнай библиотекатын сэбиэдиссэйэ

«ЭНГИЭЛИ» ХАҢЫАККА СУРУТУН!

СУРУТУУ - 2012

2012 СЫЛ БАСТАКЫ АҢАРЫГАР СУРУТУУ

6 БИҢА - 360 СОЛК.,
3 БИҢА - 180 СОЛК.,
1 БИҢА - 60 СОЛК.

ХАҢЫАТ ИНДЕКСЭТЭ - 54889,
НЭДИЭЛЭҔЭ ИККИТЭ ТАХСАР.

«ЭНГИЭЛИ» ХАҢЫАККА
СИБЭЭС ОТДЕЛЕНИЕЛАРЫНАН,
ОБЩЕСТВЕННАЯ
СУРУТААЧЧЫЛАРЫНАН 2012
СЫЛ БАСТАКЫ АҢАРЫГАР
СУРУТУУ ЫТЫЛЛАР.

«Хайаны тыал курдарбат» диэн саха өс хоһооно баар. Сомоҕо куттаах, биир санаалаах, ылыннарылаах тыллаах бас-көс дьонноох норуот төрүт үгэстэрин ыһыктыбат, хаанын суурайтарбат, мэлдьи кыайылыах-хотуулаах.

Баһылык солото киһиэхэ соһуччу тиксирбэт. Ону уйарга тустаах иитиини, үөрэҕи ылыахха, сөп түбөһөр олоҕу олорон кэлиэххэ, элбэх сыранан бар-дьон билиниитин, итэҕэлин ылыахха наада.

Егор Борисов төрүттэрэ – төрөөбүт норуоттарын эңдирдээх олоҕун аһытын-ньулуунун толору амсайбыт, эрэйин-буруйун тэнгэ сүксүбүт саха дьонно. Аҕатын ууһун өбүгэтэ, Төлөй нэһилигин олохтообут Сөдүөт Бэриһэп – Уот Сирэй Кыдаала, төһүү үлэһит, байанайдаах булчут аҕата Охонхой Бэриһэп, ийэтин таайа, биллиилээх советскай-партийнай үлэһит Николай Барашков, чугас аймаҕа, историк профессор Георгий Башарин – бары киһиэхэ холобур буоллактара.

Сэри кэнниттэн төрөөбүт, 60-с сылларга көгүл салгынын эҕирийбит ыччат – олоххо баҕатынан, сырдыкка, билигэ тардыһыгынан ураты көлүөнэ. Гоша Борисов Юрий Гагарин космоска көппүт сылыгар оскуола боруогун атыллаабыта. Уолаттар уонна кыргыттар: «Саамай кыахтаах, үүнэр кэскиллээх дойдуга олоробут», – диэн өйдөбүллээх улааппытара кэнники хорсун, дьаныардаах, киэн көрүүлээх үлэһит буолалларыгар туһалаабыта.

Тохсуска үөрэнэригэр аҕата Афанасий Егорович эмискэ суох буолан, Гоша ийэтигэр Прасковья Ильинична суос-соҕотох үлэни кыайар көмөлөһөөчүтэ буолан хаалбыта, икки балтын, биэс быраатын иитиһэри быыс буллар да наар үлэлээн тахсара. Баҕар, онтон сылтаан үөрэммэккэ хаалыаҕын, мэлдьи аттыгар баар кылааһын салайааччыта, кэлин саха народнай суруйааччыта буолбут Василий Семенович Яковлев-Далан, кини киһи буоларыгар сүрүн ыйыны-кардиини биэрбитэ. Учутала: «Эн туйгун математик-кын, сытыы-хотуу уолгун, хайаан даҕаны үрдүк үөрэххэ бар, төрөөбүт норуоккар туһалаах киһи буол», – диэбитэ. Оскуола кэнниттэн үс сыл сварщиктаан, слесардаан ийэтигэр көмөлөһөн баран, уол Новосибирскайга тыа хаһаайыстыбатын институту-тугар кирибэтэ. Инженер-механик буолан төрөөбүт Чурапчытыгар төннөн аҕата үлэлээбит «Сельхозтехника-тыгар» анаммыта. Ити курдук Егор Борисов 25 сааһыттан

салайааччы буолар аартыкка үктэммитэ.

Онтон ыла үүнэн-сайдан, тахсылаахтык үлэлээн, олоҕу билиитин научнай чинчийинэн чингэтэн, республикатын тыатын хаһаайыстыбатын салайан, салгы правительствонун сүрүннээн, Егор Афанасьевич билигин иккис сылын Саха сирин Президентин бочуоттаах да, эппиэтинэстээх да солотун сүгэр.

Дойду үрдүнэн политическай тутул төһө да уларыттар, Саха сирин аныгы историята биһиги салалтабыт утумнаахтык дьон-сэргэ этэнгэ олороругар сөптөөх усулдууһуны олохтуур тускулу тутуспутун кэрэһилиир. Бастакы пре-

буоллун диэн. Кырдык, аныгы үйэҕэ тыаҕа дьон куораттан итэҕэһэ суох табыгастаахтык дьаһанан, байылыаттык, уйгулаахтык олоруон, үчүгэйдик аһыантангыан баҕарар. Ол эрээри, саха өһүн хоһооно этэрини: «Илии хамнаатаҕына айах хамныыр» буоллаҕа. Ону санатан президентимит норуот хаһаайыстыбатыгар үлэлиир-хамсыыр дьонтон көрдөһөр көрдөһүүтэ биир: «Уоскуйан хаалыман, саҕа идеялары көбүлээн, сонун ньымалары олоххо киллэрин, үтүө түмүктээхтик үлэлээн, кэннигит диэки чинэрийбэккэ, тутуу былдыһан хорсундук кимэн кириэн иһин. Оттон биһиги кыах баарынан өйүөхпүт, арендаҕа сири,

батах. Билигин эбээһинэһэ – сэттэ сыл устата иилээн-саҕалаан кэлбит үлэтин утумнаахтык салгыыр. Кини правительствонун салайар кэмигэр үлэһит дьон олоҕо тупсарыгар Саха сирин араас муннуктарыгар 100-тэн тахса саҕа оскуола, 48 тупсаҕай оҕо саада, 18 саҕа балыһа тутулунна, Бүлүүтээҕи ГЭС иккис уочарата тутулунна, 25 тыһыынча саҕа үлэ миэстэтэ тэрилиннэ, хамнас орто кээмэйэ 1,7 төгүл улаатта, Мэнэ Хангаласка тимир суолунан бастакы тепловоз тигинэн кэллэ, олоҕор дьиэни-уоту тутууга республикабыт Дальнай Востокка бастакы миэстэҕэ таҕыста. Кылгас ыстатыйа кээмэйэ хааччахтаабата буоллар, онтон да эл-

стициялары тарды суотугар ити үп 72,8 миллиардка тиийэ улаатара күүтүллэр. Сири туһаныы – туһунан боппурос. Сүүрбэччэ сыллааҕыта үлэһиттэн хаалбыт сир барыта баһынай хаһаайыстыбаларын бас билиитигэр кирибэт. Куоракка көһөн хаалбыт дьон сирдэрин фермердэр түүлэһэн туһана сатыыллар. Ол да буоллар сирин-уотун иэнинэн Россияҕа биир саамай улахан республикаҕыгар суол-иис куһаҕаныттан тытыллы-бакка сытар сир син биир элбэх. Муниципальнай суоллары чөллөрүгэр түһэрэн оһорбо, кырыс сирдэри солоон, тизэрэн, уоһурдан, ньүүлсүтэн оһоруу – президентимит биир туруорсар

БИҢИГИ ПРЕЗИДЕММИТ

зидеммит Михаил Ефимович Николаев Саха республикатын государственной бөһөгөтөн, ыал экономикатын өйөөн, дьон доруубуйатыгар болҕомто ууран, үөрэхтээһини сайыннаран, кэскилбитин чэрчилээбит буоллаҕына, иккис президент Вячеслав Анатольевич Штыров Өлүөнэ эбэ аннынан газ турбатын Илин Энэргэ туоратта, промышленность, энергетика, суол-иис, си-бээс тэтиммээхтик сайдар төрүтүн олохтоото.

Икки инники президент үлэлииллэрин тухары Егор Афанасьевич Борисов, кинилэри кытта эн-мин дэһэн, эллэһэн, үгүскэ үөрэнэн, уопутуран, үрдүк дуоһунаска үлэтин олус эрэллээхтик, дьонунук саҕалаата, былаас уонна нэһилиэнньэ икки ардыларыгар санаа атастаһыта быстыбатыгар, салалтаҕа итэҕэлбит бөһөгүүрүгэр бэйэтин кылаатын киллэрдэ. Ону кини этиитинэн ытыллыбыт Духобунаас Форума, үсүһүн оҕоломмут ийэлэргэ анаан олохтообут «Дьэ кэргэн» ийэ хапытаала, бу сайын тэрийбит Общественная палата туоһулуулара.

Норуот салайааччыларга сыһыана тус-туһунан буолааччы. Сорох киһиттэн дьон бүтэйдии толлор, тугу эмэ туруорсуон даҕаны кыбыстар, эбэтэр саҕата суох сүгүрүйэр. Оттон Егор Борисовы көрбүт, билсирит эрэ тыа сирин үлэһит, сэри ветерана, устудьуон ыччат да буоллун – бука бары хайдах эрэ түргэн баҕайытык «бэйэ киһитэ эбит» диэн өйдөбүлгэ кириэнэр, наадаларын быһаарсаллар, кыһыларын-абаларын даҕаны аһаастык этэллэр. Тоҕо оннугун таайа да барбаккын. Кини тутта-хапта сылдьара, мичээрдиэрэ, сангарара – өтөрдөөбүттэн билэр киһини киһини чугастык ылыныллар. Чурапчылар кэпсииллэринэн, ити кини сүрдээх сэргэх, оҕону кыта оҕо, кырдыаҕы кытта кырдыаҕас курдук дьонно сыһыаннаах аҕатыттан бэриһиннэрибит майгыта-сигилитэ эбит.

Егор Борисов үлэтин ис хоһооно – республика барҕа баайа, экономика хас биирдии киһиэхэ туһалаатын, ыччат сайдарыгар, кыарырыгар бигэ тирэх, аҕа көлүөнэ этэнгэ олороругар эрэллээх эркин

удамыр бырыһаннаах кредит харчыны биэриэхпит!»

Ити этэрин-тыһарын бигэргэтэн, бийлыгыттан түөрт муниципальнай тэриллигэ – Нам, Ньурба, Чурапчы, Эдьигээн улуустарыгар – тыа хаһаайыстыбатыгар ураты боломуочуйалары тыһыран, быһаччы тутталларыгар үгүөрү үбү биэрэн, бу улустарга хаһан да буола илик өрө көтөҕүллүтү саҕаланна. Эһиилгиттэн итинник боломуочуя улуска барытыгар тиксиртээх.

Тыа сиригэр эти-үүтү, оҕуруот аһын, бурдугу хамаҕа табаарга кубулу-туу – саҕа технология кириитигэр тутулуктаах. Егор Афанасьевич саҕа ону утумнаахтык өйөөбүт салайааччы ахсааннаах. Кини ырата – биһиги республикабыт аһыыр аһылык сүрүн көрүгүнэрин онтон-мантан ажалтаракка, бэйэтин бэйэтэ хааччынарын ситиһии.

Кини былаас туонагыгар саҕа кириэн эриллэ-мускул-ла сатыы сылдьар киһи буол-

бэх бэлиэ холобуру аҕалыам этэ.

Күрэс былдыһар күүстэр: «Олох адьас көмөтө, тыа сиригэр дьон урукку киэбинэн олорор», – дииллэрэ букатын көлдүүн тыл. Аныгы үйэҕэ кыагырыан баҕарар, ол туһугар үрүңхара көлөһүнүн тоборун кэрибэт киһи булгуччу көнөр. Билигин тыа ыаллара бары кэриэтэ техникалаах буоланнар, уруккулуу хотуурунан оттооботтор. Үүт харчыта элбээн, арыс сыанаҕа туруута улаатан, фермердэр үгүөрүтүк үбү аахсар буолулар. Сэбиэскэй кэмгэ тыа дьонуттан ахсааннаах киһи үйэтигэр биридэ «соһуруу» сынныан кэлэрэ. Билигин Москваҕа эрэ буолбакка, омук сиригэр, мун саатар Кытайга бара сылдьыбатах үлэни кыайар саастаах киһи суох.

Президент этэринэн, кэлэр биэс сылга республика бюджетигэр тыа сирин сайыннарыга 49,5 миллиард солкуобай ананыаҕа. Инве-

туруорсуута. Кэлэр сылларга, ыһыллар баһыналар иэһинэрин 70 000 гаҕа тиэрдэр былааннаах. Егор Борисов: «Дьоммутугар-сэргэбитигэр 2 000 000 кв. м иэһнээх олорор дьэ тутуутун үбүлүөхпүт», – диир. Ол барыта тустаах дьонго – механизатордарга, мелиоратордарга, туттааччыларга – үлэ чэрчитэ, төлөнөр хамнас төрүтэ, оттон дьэ-лэнээччилэргэ – дьол-туску уйата, уйгулаах олох бэлиэтэ буолуоҕа.

Аҕыйах сыллааҕыта регионнар президенттэрин уонна губернатордарын кандидатуратын «Биир ньыгыл Россия» партия мексиктинэн Россия Президентэ олохтоох парламеннарга туруоран бигэргэтэрэр бэрээдэгэ олохтоммут буолан, Егор Борисовы биһиги бэйэбит бүтүүн норуотунан түмсэн президентинэн талбатахпыт. Ол эрэри, былырын бэс ыйын 17 күнүгэр киһиэхэ республикабыт аҕа баһылыгы үрдүк солото сүктэриллэбитигэр, бары олус да астыммыпыт, үөрбүппүт! Быыбар буолбута буоллар бука бары күргүмүнэн куоластыахпыт этэ дэспиппит.

Бу буолаары турар быыбар ол буолбатах быыбары солбуйар диэххэ сөп. Улахан эппиэтинэстээх, түбүктээх государственной суолталаах үлэни толоро сылдьар киһи, Егор Афанасьевич бу күннэргэ Саха тын сирин тилийэ айанныы сылдьан быыбарга ылыммыт программатын дьонго-сэргэҕэ кэпси-рэ, салгы хайдах олоруохтаахпыт, үлэлиэхтээхпитин быһаарара, тыа сирин олохтоохторун кытта сирэй көрсүһэрэ, төһөлөөх кыһамныһтан, биһиэхэ көмөлөһөр баҕаттан тахсара буолуой?! Государственной Дума депутаттарын быыбарыгар «Биир ньыгыл Россия» партия Саха сиринээҕи испиһэҕин баһылаабыт баскөс киһибитин Егор Борисовы өйөөмүт биһиги, кини биир дойдулаахтара, кинини убаастыгырбытын, тыал курдарбат ньыгыл таас хайа курдук эрэллээх дьон буоларытын көрдөрүбүт – биһиги бука барыбыт ытык иэспит.

Аита Шапошникова

(«РФ Федеральной Муньаҕын Государственной Думатын депутаттарын быыбарын туһунан» ФС 59 ыст. олоҕуран төлөбүрдээх төрүөккэ бэчээттэннэ. «Биир ньыгыл Россия» ПП регионааҕы салаатын быыбар фондатын үбүттэн төлөннө).

Саха сиригэр профсоюз тэриллибитэ 90 сылынан

Кривошапкина Любовь Николаевна — СР культуратын туйгуна, профсоюз лидерэ. Любовь Николаевна 1988 с. Улан-Удэтээҕи государственной культура институтун ситиһиилээхтик бүтэрэн Намна улуустааҕы библиотекаҕа анал кэлэн үлэтин саҕалаабыта. Үлэлииртэн библиотека методической салаатын киэн билиилээх специалиһа буолан, мэлдьи оскуола, нэһиликтэр библиотекаларын семинардарыгар билиитин тэнгэ үллэстэр, өрүүтүн сүбэ-ама биэрэр. Тустаах үлэтин билэрэ, бэйэтин профессиональной таһымын үрдэттинэрэ, бэйэтигэр кытаанах ирдэбиллээх дьон көрүүххэ сөп. Методист быһыытынан оҕону кытта үлэҕэ инновационнай үлэни ытарга элбэх семинардары тэрийсэр. Автор быһыытынан үгүс бырайыактары, программалары суруйталаата.

Чизинэй, дьон туһугар кыһамныылаах хаачыстыбатын таба көрөн профсоюз састаабыгар талыллан улуустааҕы комитет казначейын быһыытынан өр сыл үлэлээтэ. Үлэһиттэр со-

циальной боппууостарын, үлэ харыстабылын бырааптарын көмүскүүргэ дьяныардаахтык үлэлээбитэ. Сыралаах үлэтэ сыаналанан Любовь Николаевна профсоюз 100 сылыгар мэтээлинэн наҕараадаламмыта.

Кристина ПОПОВА,
библиограф

БАСТЫҢ ДЬОММУТ

Иванова Ольга Егоровна — СР культуратын туйгуна, үлэ ветерана.

Ольга Егоровна 1969 с. улуустааҕы библиотекаҕа үлэли кирибитэ. Үлэли сылдьан кэ-тэктэн Хабаровскайдааҕы культура институтун үөрэнэн 1971 с. бүтэрбитэ. Кини бу сылтан ылата культура үлэһиттэрин идэлээх союһун кытта сүрүн үлэтин дьүөрэлээбитэ. Аан бастаан местком чилиэнинэн, онтон местком председателинэн, кэлин профсоюз райкомун председателин солбуйааччытынан үлэлээбитэ. Элбэх субуотунньуктар буолаллара. Киновидеотехцентрдары кытта биригэ былааннаан

үлэлииллэрэ. Наһаа көхтөөх буолар этэ. Профсоюзтар саамай сүрүн сороктара үлэһиттэр интэриэстэрин көмүскээһин, кинилэр туруорсууларыгар, кыһалжаларыгар көмөлөһүү буолара.

Ольга Егоровна Самсонов Петр Данилович, Жирков Николай Евсеевич председателир эрдэхтэринэ маҕнайгы ыңырыыга солбуйааччынан

үлэлээбитэ. Кини мындыр өйө-санаата, элбэҕи билэрэ-көрөрө, дьону кытта тапсан кэпсэтэрэ барыта биһиги үлэһитигэр төһүү күүс буолбута. Улууска ыгытыллар тэрээһиннэргэ көхтөөхтүк кытталлара. Наҕараадалааһын, сыһыаланна барыы, айан төлөбүрүн, үбүлүөйдэри тэрийии барыта Ольга Егоровна кыһамныылаах илиитин иһинэн ааһара. Өр сыллаах үлэтин элбэх Бочуотунай грамоталар уонна «100 лет профсоюзу РФ» мэтээлинэн наҕараадаламмыта. Ольга Егоровна 1993 сылтан библиотекаҕа директорунан 10 сыл энкилэ суох үлэлээбитэ.

Е. А. ПРОТОПОПОВА

БЭРИНИИЛЭЭХ ҮЛЭТИНЭН КИЭН ТУТТАБЫТ

Елизавета Афанасьевна Протопопова 1982 с. Нам улуунун кииннэммит библиотечнай ситимигэр үлэли кириэбиттэн үлэһиттэр идэлээх союзтарын киминэн да солбуллубат, бэри-ниилээх, итэҕэллээх чилиэни-нэн үлэлээн кэллэ. Ол курдук культурнай-маассабай үлэни иилээн-саҕалаан, коллектив биер санаалаах, түмсүүлээх буоларыгар санаатын ууран, сатабылын туһанан үлэлээтэ. Хас биридии үлэһит социальнай өттүнэн көмүскэллээх буоларыгар муннахтарга этии киллэрэн, туруорсан ону ситиһэргэ болҕомтотун ууран элбэҕи онорбута. Ордук болҕомтотун библиотечнай ситим ветераннын сыһыаланнарын тэрийэргэ, кинилэр олоһор усулуобуйаларын тупсарыга, үлэлэрин уопутун тарҕатыга, үйэтигиэ ууран сэмэй кылаатын киллэрбитэ.

Үлэтин хайысхатынан, директору хаһаайыстыбаннай чакса солбуйааччы быһыытынан, библиотечнай ситим материалнай базата хангырыгар, дьэ ис-тас өттө тупсабай көстүүлээх буоларыгар бары күүһүн-уоһун, сатабылын ууран. Библиотека дьэ этэ хас да улахан өрөмүөнү

ааста, истиин-тастыын уларыт-да, манна көрүллүбүт харчыны сөпкө аттаран туттууга кини кылаата эмиэ баар. Үлэһиттэр тухары коллектив элбэх махтал суругунан, грамоталарынан, улуустааҕы культура салаатын, реском уонна культура министерствотун грамотатынан, «100 лет профсоюзу» мэтээлинэн наҕараадаламмыта. Елизавета Афанасьевна үлэһиттэр идэлээх союзтарыгар өр сыллаах сыралаах үлэтин сыаналаан, коллектив мэкитиэтинэн, Россия профсоюзун комитетын грамотатынан наҕараадаламмыта.

Кини үс оҕо тапталаах ийэтэ, биер сиэн эйэҕэс эбэтэ, улахан дьэ кэргэн сатабыллаах хаһаайката. Елизавета Афанасьевна кини аайы бэриллибэт талааннаах киһи, эйээркэй куоластаах ырыаһыт, «Ньургуһун» хоровай коллектив активнай кыттыылааҕа, айылбаттан бэриллибит дьэ эбэлээх артыыс, уруһуйдьут. Ити талааннара дьон-сэргэ сыһыаланган тэрийи-игэ, дьону түмэ тардыга төһүү буолаллар.

**С. КУТУКОВА, Намнааҕы
библиотечнай ситим үлэһитэ**

ЫТЫК-МААНЫ САХАБЫТ СИРИН ДЬОНО-СЭРГЭТЭ!

Аҕыйах хонугунан Саха сириттэн Арасыйыа Государственной Думатыгар кимнээх депутат буолаллара быһаарыллыа. Кими талбыппытынан элбэх түмүк оҕоһуллуо.

Ырааҕы көрөн толкуйдаабат, күннээҕибитин эрэ көрүнэр буоллахпытына, тойон тугу эппитин хоту куоластыахпыт. Оччоҕо саха омук мөлтөх, сорок-боллур эрэ буолар аналлаах эбит дьэ түмүк оҕоһуллуо. Былаас дьэ куоластаан тугу эрэ сүүйэр курдук санааччылар кураанаҕы кууһаллара өйдөнөр. Былыр-былыргыттан сорок-боллур санаалаах, кулут-чаҕар майгылаах хаһан да ытыктаммат этэ уонна ытыктаны да суоҕа. Ааспыт быыбардарга ыгы күүһүнэн былааска хото куоластаабыппытыттан тугу да сүүйбэтэхпит. Төттөрүтүн дойдубутун былаастаах дьоннон көнүл айбардыыл-

ларыгар кыах биэрбиппит. Саха республикатын сири баайын бүгүн олигархтар бас билэллэр. 90-с сылларга ситиспит көңүлбүтүн конституциябытыгар киллэрбиппит туора сотулунна.

Онтон тутулуга суох санаабытынан биер киһи курдук, саха киһитэ Госдума депутаты буоларын туһугар куоластытын биэрдэхпитинэ, норуот быһыытынан түмсүүлээхпитин көрдөрбүппүтүтүн астынан, бастатан туран бэйэбит бэйэбитин убаастанар буолуохпут, атыттарга сахалар бэйэлэрэ саныыр санаалаах, өйдүүр-өйдөөх дьонун дьон эбиттэр дьэ өйү-санааны үөскэтиэхпит.

Быыбар хампаанньата хайдах аһан эрэрэй? Аһаҕастык этиэххэ наада, олус кирдээхтик, ханнык да сууту-сокуону билим-мэккэ, күүс өтгүнэн ыгы доҕуһуолунан дьэ. Чакчы

норуот туһугар кыһаллар былаас хайдах даҕаны бу быыбардарга быһылааммытын курдук быһылааны суоҕа. Дьону манньк күүскэ сениир, кини санаатын хам баттыыр былаас өр үйэлэммит.

Былаас тугу кистириэй? Кырдыгы! Былаас туохтан куттанары? Кырдыктан! Онтон кырдык суоһун тухары, киһилии сирдээх, норуот тэн бырааптаах буолар, киһи киһиттэн дуоһунаһынан, харчытынан өттөйбөт олоҕо хаһан да үөскүө суоҕа.

Быыбар хампаанньатын кэмигэр былааска үлэһир, былааска илэ-сала көтөр дьон хайдах курдук түктэритик быһылааммыттарын көрдүбүт-иһиттибит. Манньк былаастаах олоһон, биһиги гражданскай уопастыбаны тэрийиэхпит дуо? Манньк былаастаах олоһон, боростуой үлэһит интэриэһэ тэнгэ көрүллүү дуо? Манньк былаастаах олоһон, биһиги олох-

путун тупсарыахпыт дуо? Суох!

Бу былаас күүстээххэ, ол аата харчылаахха, дуоһунастаахха тирэҕирэр. Бу былаас сокуонунан сүрүннэммит суугунан хах-халанаар. Бу былаас полицияны, прокуратураны сокуонунан буолбакка, кини баҕарбытынан эрэ дьайаргына онордо.

Ол иһин биһиги, ол аата чизинэй норуот, ол иһигэр чизинэй чунуобунньуктар эмиэ Арасыйыаҕа киһилии сир-майгы олоххо кириэрин туһугар турунуохтаахпыт. Биһиги нэһилиэһинньэ барыта тэн бырааптаах буоларын туһугар охсуһуохтаахпыт.

Бу күннэргэ былаас туох баар күүһүн түмэн, норуоту бэйэтин туһугар куоластатарга сатыыр, сатаабат албаһын барытын тутта сатыыр. Ол иһигэр республикаҕа ааттара биллэр дьону барыларын кэри-

этэ тоһуттулар. Саха омукинники дьылҕата дьэ аах-сыллыбакка, былааһы өссө күүскэ илиигэ хам ылан, сымнаҕас кириэһилээҕэ уһун сылларга олоһор туһугар албыннааһын, күүһүнэн ыкхайы араас ньымалара барыта туттулуннулар.

Тыһынанан учууталлар, быраастар, бааһынайдар, тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ, бэйэлэрэ үлэ миэстэтин аһан, олохторун оҕостооччулар, кырдыҕастар уонна эдэрдэр туох буола турарын өйдүүллэр. Кинилэр бэйэлэрин санааларын аһаҕастык этэр кыахтара суох да буоллар, хаһан да норуоттарын инники дьылҕатын түһэн биэриэхтэрэ суоҕа. Ол эбэтэр кинилэр чизинэй олоһунан олоһоллор.

Ытыктабыллаах биер дойдулаахтарбыт!

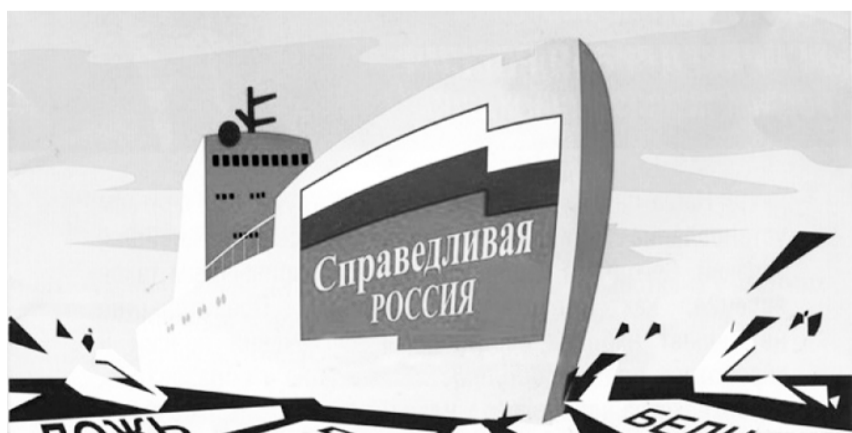
Төһө даҕаны былаас ыкпытын иһин, кэхтимэн! Арасыйыа уонна Саха сири конституциялара биһиги туруорсар бырааппытын

мэктиэлииллэр. Арасыйыа судаарыстыбата илии баттабыт Аан дойдутааҕы сокуона эмиэ киһи быраабын араһаччылыыр анал-

лаах. Онон былааһы утары куоластаахпытына сирдүүтэр сырытыннарыахтара суоҕа дьэ толлумаҕ. Биһиги бу былаас аһаҕасты

айбардааһынын тохтотуох тустаахпыт. Оччоҕо эрэ Арасыйыа эбэ хотун өрө тыһынаҕа. Оччоҕо эрэ тыһыс айылҕалаах Сахабыт сиригэр

эмиэ күө-дьаа буолар күннэр үүнүөхтэрэ.

Биһиги ыңырабыт

**КӨНҮЛ ТУҔУГАР!
ТЭН БЫРААП ТУҔУГАР!
СИЭРДЭЭХ ОЛОХ ТУҔУГАР!**

куоластытын биэриэҕин дьэ.

Уруй! Тон муус кырааһы сүрөһүн сылааһынан ириэрэн олоһор хоту дойду хоһуун дьонугар!

Айхал! Барахантан толлубакка, ирбэт тонноох дойдуга мууһу ириэрэн, хаары уулаан, олоҕу туппут саха киһитигэр!

Бука барыгытыгар ытыктабылы кытта, чэгиэн чэбдик эти-хааны, тус олоххутугар дьолу-соргуну, ис сүрэхпиттэҕин баҕаран туран, дьэбит-уоккут өрүү сылаас буоллун, ил-эйэ энэрдэстин дьэ алгыспытын этэн туран, «Сирдээх Арасыйыа» партияны Саха сиригэр өйүүр бөлөх.

(«РФ Федеральной Мунньаһын Государственной Думатын депутаттарын быыбарын туһунан» ФС 59 ыст. сеп түбэһиннэрэн «Сирдээх Арасыйыа» ПП Саха сиринээҕи региональной салаата кыттыылаах сэрэбиэй бэрээдэҕэр олоһуран босго бэчээттэннэ.)

Үтүү киһи аата үйэлэргэ умнууллубат

Нам улууһун тыатын хаһаайыстыбатын сайдыытыгар бэрт элбэх сыра-тын биэрбит дьоннортон биридэстэринэн «Бочуот Знага» орден уонна элбэх мэтээллэр кавалердара Иннокентий Михайлович Шапошников буолар. Киһи бүтүн, сэтгннн 26 күнүгэр, төрөөбүтэ 100 сааһын туолар.

Бэринилээх коммунист, партия уураабынан ыппыт ыарахан уча-стактарыгар үтүү су-обастаахтык норуот хаһаайыстыбатын өрө тар-дара. Ол курдук киһи Ор-джоникидзевай, Уус-Ал-дан, Кэбээйи оройуонна-рыгар баран үлэлээбитэ. Кэлин Намга райсовет исполко-мун тыа хаһаайыстыбатын отделе-гар сэбиэдиссэйдээ-битэ. Кыракий колхозтары бөдөҥсүтүү актыбынай кыттыылааҕа. Аҕь сылларга Карл Маркс, Ленин ааты-нан, «Правда» колхозтар бэрэссэдээтэлэринэн бэ-ринилээхтик үлэлээбитэ.

Олус көнө майгылаах,

кытаанах санаалаах, эл-бэх билиилээх, кырды-гы тутуһар, дьон-сэргэ туһугар кыһамньылаах, ир-дэбиллээх, опиттаах салай-ааччы быһыытынан биллэ-рэ. Киһи бэрэссэдээтэлиир сылларга Ленин аатынан колхоз миллионер үрдүк аатын өсө чингэппитэ. Бу Иннокентий Михайло-

бастынтан бастың киһитин Шапошников Иннокентий Михайловичи кытта биригэ үлэлээбит түгэннэригэр ахтан аһары иэспинэн ааҕан суруйабын.

... Тыа хаһаайыс-тыбатын култуураларын ыһыга оччотооҕу кэмгэ партия Киһи Комитетын ыйылырын толоруу-

уоҕурдууну киллэригэ ба-рытын кэмигэр толорбута» (И.Л. Еремеев «Нам сириң уустара» кинигэтигэр).

Иннокентий Михайло-вич хайа да үлэҕэ бэрини-лээхтик, хаачыстыбалаах-тык, бэйэтин харыстаабак-ка үлэлиирэ. Тус бэйэтин олоҕор, дьиэтигэр-уотугар олус боростуой, хаһан да

Валентина Иннокентьевна - РФ үрдүкү професси-ональнай үөрэҕиригэр бочуоттаах үлэһитэ, Ольга Иннокентьевна - Саха си-рин норуотун үөрэҕиригэр туйгуна, уолаттара Михаил Иннокентьевич - РФ Про-куратуратын бочуоттаах үлэһитэ, Иннокентий Ин-нокентьевич - Саха сириң

органны билиһиннэрэрэ. Биир оннук суругу Дьокуускайдааҕы обком сэкэрэтэригэр И.Е. Вино-куровка туһаайан суруй-бутун билиһиннэриэхпитин баҕарабыт. Бу сурук И.М. Шапошниковы киһи уонна салайааччы быһыытынан илэ көрдөрөр, киһини ха-рактеристикалыыр дии саныбыт.

В.И. ШАПОШНИКОВА,
улахан кыһа

УЛУУС БАСТЫҢ КИҢИТЭ ЭТЭ

(И.М. Шапошников төрөөбүтэ 100 сылыгар)

вич таһарылаах үлэтин, дьобурдаах салайааччы бу-оларын туһунта буолар. Ол кэмгэ колхоз дьонно олус өрө көтөбүллүүлээхтик, дьаны-ардаахтык үлэлээбиттэрэ.

И.М. Шапошников бу кол-хозка үлэтин кэрчик кэ-мин туһунан И.Л. Еремее-ев манньк ахтан турар: «Ааспыт үйэ саҕа олоҕун биир бастың уһанааччыга, колхознай тутуу акты-бынай кыттыылааҕа уонна тэрийээччигэ, олоҕун тиһэх күнүгэр дьэри хомуһуус партиятыгар, норуотугар энкилэ суох ис сүрэгинэн угуйары, көччүлэри ум-нан үлэлээбит улуус биир

га халбаннаабат комму-нист буолан 1962 сылга оройуонга бастакынан Ал-тай учуонай Навивайко пропаһной систематын олоххо киллэрбитэ.

... Иннокентий Михай-лович председателиир эмиэ оннук сыһыаны эрэй-эрэ, үлэһит быһыытынан кинилэргэ үтүү холобур этэ. Киһи оҕолоро „оску-ола – производство – үрдүк үөрэх“ хамсааһын актыбынай кыттыыла-ахтара; кэлин кинилэр үтүү үлэһит, оройуонна киэнник биллэр-көстөр, убаастабыллаах дьон бу-олбуттара. Кыргызтара

байылбатын харыстабылын туйгуна. И.М. Шапошников эппиэттэх, дьаныардаах, сыралаах үлэҕэ олус бул-куурдаах-дьалкыырда-ах кэмнэ түбэспитэ. Са-лайааччы үлэҕэ барыта үрдүкү уураахтартан, партия дьаһалларыттан тутулуктааҕа, үлэлииргэ олус уустук этэ. Былааны толороору, дьон бэйэтин харыстаабакка өлө-сүтэ үлэлиирэ. Иннокентий Михайлович бар дьонун туһугар олус кыһаллара, кинилэр олохторун чэпчэтэ сатыыра. Үлэһит дьоныра-хаттарын туһунан үрдүкү

айылбатын харыстабылын туйгуна.

И.М. Шапошников эппиэттэх, дьаныардаах, сыралаах үлэҕэ олус бул-куурдаах-дьалкыырда-ах кэмнэ түбэспитэ. Са-лайааччы үлэҕэ барыта үрдүкү уураахтартан, партия дьаһалларыттан тутулуктааҕа, үлэлииргэ олус уустук этэ. Былааны толороору, дьон бэйэтин харыстаабакка өлө-сүтэ үлэлиирэ. Иннокентий Михайлович бар дьонун туһугар олус кыһаллара, кинилэр олохторун чэпчэтэ сатыыра. Үлэһит дьоныра-хаттарын туһунан үрдүкү

Совершенно секретно

СЕКРЕТАРЮ ЯКУТСКОГО ОБКОМА ВКП(б) тов. ВИНКУРОВУ И.Е., ПРЕДСЕДАТЕЛЮ СОВЕТА МИНИСТРОВ ЯАССР тов. БОРИСОВУ С.З.

Исполком Намского Районного Совета депутатов трудящихся и Районный Комитет ВКП(б) считают нужным обратиться к Совету Министров Республики и Областному Комитету ВКП(б) по вопросу о состоянии дальнейших перспектив развития сельского хозяйства района.

Намский район, как Вам известно, географически расположен по долине реки Лена и севернее всех других южных районов республики и значительно отличается по почвенно-метеорологическим условиям. Вся территория района в силу незначительного выпадения осадков и бесструктурности почвы сильно страдает от засухи, кроме того, нагорная, северная и заречная ее части ежегодно подвергаются заморозкам. Эти обстоятельства настоятельно требуют соответствующего изменения культуры земледелия в районе.

* * *

В сельском хозяйстве района уровень механизации отстает от роста общественного животноводства и от требований поднятия культуры земледелия. МТС охватывает только 44% колхозов района. Даже такие работы, как животноводство, улучшение лугов и пастбищ, огородничество совершенно не механизированы, не говоря уже о сколько-нибудь серьезной борьбе с таким бичом нашего хозяйства, как засуха и заморозки. В таком трудоемком и важном деле, как заготовка кормов для общественного скота колхозов, МТС не принимает никакого участия за отсутствием прицепных тракторных сеноуборочных машин и средств по улучшению сенокосов и перевозке техники на островные участки. За последние 10 лет МТС не расширилась, получила только два трактора.

При таком низком уровне техники нагрузка на одного трудоспособного колхозника ежегодно увеличивается, трудовой баланс еще более и более становится напряженным. Так, например, на одного взрослого колхозника приходится крупного рогатого скота 5,5, лошадей 3,3 головы, (2001 ?) га посева, уборка сена 13,3 га или 19,2 т сена и т.д. Причем из общего числа 3223 трудоспособных колхозников отрывается от непосредственного участия в работе в колхозах в другие работы (рыбодобыча, пушнозаготовка, учащиеся, грузоперевозка и др.) в зимний период 790 человек, в летний период 610 человек (см. расчет рабочей силы). Отсюда ... на одного трудоспособного колхозника, занятого непосредственно в производстве колхоза, приходится рогатого скота 7, лошадей 4,2 головы, посева 2,6, уборка 17 га сенокоса или 24 т сена.

Если учесть, что из 3223 наличного трудоспособного населения колхозов занято в животноводстве в летний период не менее 1269 человек, пушнозаготовке 99, рыбодобыче 84, строительстве 66, огородничестве 200, тракторной бригаде 133, административно-управленческом аппарате 107, всего 1958 человек. Таким образом, остается на сеноуборке для выполнения других видов работ 1265 человек. При данных условиях колхозы района не могут компенсировать недостаток технической оснащенности свободной физической рабочей силой.

Нельзя утверждать, что Намский район для развития животноводства располагает неограниченными возможностями в смысле обеспеченности сенокосными угодьями. Сенокосных угодий, закрепленных за колхозами вместе с госфондом, числится всего 41897,74 га. Из указанного количества сенокосов в зависимости от метеорологических условий лета по району ежегодно не используется вследствие выгорания и затопления водой до 10 и более тысяч га. Сенокосные угодья не подготовлены к применению техники и дают низкий урожай. При среднем урожае с сенокосов района можно убрать 45,0-48,0 тыс. тонн сена, или по правительственным нормам кормления только на 23, 24 тыс. голов скота, а район на 1.07. 50 г. имеет общественного крупного рогатого скота и лошадей 28.454 голов и скот колхозников, рабочих, служащих 6505 голов, таким образом на 10959 голов больше фактической скотоемкости района по сенокосным угодьям, это с одной стороны, а с другой при нынешнем уровне техники и наличии рабочей силы район в год не может обеспечить заготовку более 42,0 тыс. тонн сена. Это видно из практики заготовки кормов для общественного скота колхозов за ряд лет.

Район за последние годы выкашивал значительно больше площади сенокосов, чем в предыдущие. Так, до 1948 г. выкашивал сено самое большее только с 33001 га сенокосов, а в 1948 г. заготовлено сено с 34672 га, 42426 тонн, и в 1949 г. с 36428 га 42246 тонн сена. Но несмотря на это за последние 2 года район ... стал испытывать недостаток в кормах для общественного скота значительно меньше, чем в предыдущие годы. Так, если до 1948 г. на одну голову общественного скота выделялось самое меньшее 17,9 центн. корма, то в 1948 г. выделено всего лишь 14,7 центн. корма, а в 1949 г. только 13,9 центн. вместо 20,0 центн. правительственной нормы.

Наряду с этим необходимо учесть, что во всех колхозах строительство животноводческих построек значительно отстает от роста поголовья общественного скота. Так, при плановом поголовье 17600 голов крупного рогатого скота имеется типовых скотных дворов на 4160 голов, или на 24% поголовья. Остальная часть 76% скота содержится в помещениях, даже не отвечающих минимальным зооветеринарным требованиям.

Ввиду продолжительной засухи колхозы горной части района вследствие высыхания водоемов и аласных сенокосов вынуждены полностью перенести поселки и производственные постройки на новые необжитые места, что безусловно потребует больших трудовых и капитальных затрат. Казалось бы, что эти трудности по Намскому

району должны быть трезво учтены при доведении государственных заданий планируемыми органами республики и министерством сельского хозяйства ЯАССР. Однако этого не бывает, а, наоборот, органы государственного планирования и министерство сельского хозяйства республики к этому делу подходят формально, без тщательного учета экономических возможностей и перспектив развития. Доводимые району планы по сельскому хозяйству, в особенности по животноводству не стимулируют организационно-хозяйственное укрепление колхозов, повышение благосостояния колхозников.

Намский район за ряд лет увеличивал поголовье общественного скота в колхозах. Так, если в предвоенном 1940 г. числилось по району крупного рогатого скота 8450 голов, лошадей 11157 голов, всего 19607 голов общественного скота в колхозах, то на 1.07.50 г. числится крупного рогатого скота 17773 голов, лошадей 10,701 голов (кроме того, за этот период продано живзаготконторе для центральных районов Союза 3488 лошадей), всего 28454 голов общественного скота в колхозах, что составляет 145,1% к 1940 г. Это значит, что 5-летний план развития общественного животноводства перевыполнен по крупному рогатому скоту на 2090 голов, по лошадям с учетом проданных живзаготконторе на 258 голов. Установленный минимум крупного рогатого скота по общему поголовью перевыполнен на 3000 голов, а по группе коров на 393 головы.

Несмотря на это, Намскому району по животноводству ежегодно доводятся чрезмерно увеличенные планы. В результате он, по сравнению со многими районами республики, не говоря уже о ... пострадавших от засухи Усть-Алданском, Чурапчинском, Амгинском и других районах, оказался наиболее обеспеченным на один колхозный двор по животноводству, также по посеву зерновых культур, что видно из следующих данных:

№	районы	крупный рогатый скот	лошади	Посев зерновых
1	Намский	7,3 га	4,4 га	2,7 га
2	Орджоникидзевский	5,7	2,3	2,3
3	Верхне-Вилуйский	4,7	4	1,4
4	Вилуйский	4,9	3,5	0,9
5	Сунтарский	5,4	3,6	1,6

и т.д.

Постоянная напряженность плановых заданий, возникающая из-за неправильного планирования в развитии народного хозяйства района естественно порождает систематическую невыполняемость госпланов и погоню за количественными показателями в ущерб качественным, что расшатывает колхозы в организационно-хозяйственном отношении и снижает доходность колхозников и что последнее, в свою очередь, отрицательно сказывается на состоянии здоровья колхозного населения района.

Денежные неделимые фонды сельхозартели являются признаком ее мощи. Денежные неделимые фонды колхозов Намского района на исходе, по состоянию на 1.01.50 г. у 35 колхозов района выразились в 521875 руб., кроме того они имеют денежные ссуды в размере ... руб., (продемссуды 8018 тонн. Так, за 9 лет, т.е. с 1941 по 1949 гг. включительно средний урожай зерновых культур с гектара посева составляет всего лишь 2,94 центн., картофеля 17,92 центн. и надоя молока на одну фуражную корову с 504 кг до 638 кг в 1948 г. Также значителен падеж скота и холостение коров и кобылиц.

Прямым следствием указанных низкокачественных показателей является весьма низкая доходность колхозников. Так, за 6 лет, т.е. с 1941 по 1947 гг. включительно колхозники на 1 трудодень получали денежного дохода 1 руб. 52 коп., натурального: хлеба 412 гр., картофеля 40 гр., мяса 105 гр., масла 36 гр. причем характерно, что доходность колхозников Намского района за последние годы значительно ниже даже доходности колхозников пострадавших от засухи Усть-Алданского, Мегино-Кангаласского и других районов. Потому и не случайно, что борьба против туберкулеза продолжает оставаться неэффективной. Пораженность населения района туберкулезом по данным на 1 сентября 1950 г. достигает 24%, что выше, чем в любом другом районе республики.

Изложенные в настоящем письме факты настоятельно требуют коренной перестройки планирования в сельском хозяйстве по Намскому району и принятия со стороны руководства республики мер, обеспечивающих получение устойчивых урожаев, повышения продуктивности животноводства и эффективной борьбы с туберкулезом населения района.

Исполком Районного Совета депутатов трудящихся и Районный Комитет ВКП(б) считают нужным войти перед правительством ЯАССР и Якутским Обкомом ВКП(б) со следующими предложениями:

1. По животноводству: до создания прочной кормовой базы и внедрения механизации на наиболее трудоемкие работы в животноводстве и кормодобычании стабилизировать поголовье общественного скота колхозов в объеме плана 1950 г.

2. По полеводству: предусмотреть орошение на площади 27,5 тыс. га посева, сенокосов и пастбищ по прилагаемому плану.

Учитывая, что бригада ЦК ВКП(б), изучающая хозяйство нашей республики, не имеет возможности выехать в наш район, просим познакомить их с настоящим письмом.

И. о. председателя исполкома Райсовета И.М. Шапошников
Секретарь Намского РК ВКП(б) П. Барашков

(Төлөбүрдээх төрүүккэ бачээттэннэ)

Понедельник, 28 ноября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.35 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.50 Модный приговор
11.50 Женский журнал
12.20 Жжк
13.20, 04.10 Участковый детектив
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25 Хочу знать
16.00 Т/с “Обручальное кольцо”
16.55 Т/с “Предел желаний”
18.50 Давай поженемся!
19.55 Путь говорят
21.00 Время
21.30 Т/с “Фурцева”
22.30 Д/ф “Три семьи”
00.00 Т/с “Тэрра Нова”
00.55 Х/ф “Святоша”
03.00 Х/ф “Миссия спасения”

Вторник, 29 ноября

05.00 Доброе утро
07.05 Выборы-2011. По окончании: Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.35 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.50 Модный приговор
11.50 Женский журнал
12.20 Жжк
13.20 Участковый детектив
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25 Хочу знать

28 ноября, понедельник

7:00 «Сага күн-Новый день»
9:00 «Андрей Борисов. Знаки судьбы»
9:45 «Progress»
10:15 «Күнчээн»
10:30 «Статус»
11:00 «Якутия. День за днем» информационная программа
11:35 «Аал-луук мас»
12:15 «Контакт»
12:30 «Трансформеры» мультипликационный сериал
13:00 «Тарбаахаттын астыаха»
13:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
17:30 «Геван»
18:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
18:20 «Выборы-2011» дебаты в прямом эфире
19:15 «Аал-луук мас»
20:00 «Точка кипения»
20:15 «Эргимтэ»
20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
21:05 «Биһикчээн»
21:15 «Выборы-2011»
21:45 «Выборы-2011»
22:05 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа

29 ноября, вторник

7:00 «Выборы-2011»
8:00 «Сага күн-Новый день»
9:00 «Утраченные боги»
9:30 «Андрей Борисов. Знаки и символы» документальный фильм
10:30 «SVFU live»
11:00 Мультипликационный фильм
11:20 «Байанай»
11:55 «Сүүс чабылхай олобу олонор...» (*Хотун Булуу* ТВ)
12:30 «Трансформеры» мультипликационный сериал
13:00 «Великая книга природы»
13:30 «Сардаана»
17:30 «Полярная звезда»: К Дню Хомуса
18:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
18:20 «Выборы-2011»
18:50 «Недвижимость в Якутии»

16.00 Т/с “Обручальное кольцо”
16.55 Т/с “Предел желаний”
18.25 Выборы-2011
18.50 Давай поженемся!
19.55 Путь говорят
21.00 Время
21.30 Т/с “Фурцева”
22.30 Д/ф “Три семьи”
00.00 Т/с “Тэрра Нова”
00.55 Х/ф “Святоша”
03.00 Х/ф “Миссия спасения”

Среда, 30 ноября

05.00 Доброе утро
07.05 Выборы-2011. По окончании: Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.35 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.50 Модный приговор
11.50 Женский журнал
12.20 Жжк
13.20 Участковый детектив
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25 Хочу знать
16.00 Т/с “Обручальное кольцо”
16.55 Т/с “Предел желаний”
18.25 Выборы-2011
18.50 Давай поженемся!
19.55 Путь говорят
21.00 Время
21.30 Т/с “Фурцева”
22.30 Среда обитания
00.00 Т/с “Убийство”
01.10 Х/ф “Дитя человеческое”
03.10 Х/ф “Горный патруль”

Четверг, 1 декабря

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.35 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.50 Модный приговор
11.50 Женский журнал
12.20 Жжк
13.20, 04.20 Участковый

19:05 «Во имя человека труда» К 90-летию профсоюзного движения в Якутии. Прямой эфир
19:50 «Олимпика аян»
20:00 «Подробности»
20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
21:05 «Биһикчээн»
21:15 «Выборы-2011»
21:45 «Простые истины»
22:15 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа

30 ноября, среда

7:00 «Дьүрүһүй, хомуһум!»
7:05 «Сага күн-Новый день»
9:00 «Утраченные боги»
9:30 «Хомус-голос мира»: VII международный конгресс Хомуса
10:15 «Күнчээн»
10:30 «Хомуһу кутугар иэринэн...» (*Сунтаар* ТВ)
11:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
11:20 «Байанай»
12:20 «Олимпика аян»
12:30 «Трансформеры» мультипликационный сериал
13:00 «Алампа алгыстаах аатыгар» I ч. (*Таатта* ТВ)
13:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
17:30 «Из золотого фонда ТВ»: Хомус собирает друзей
18:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
18:20 «Выборы-2011»
18:50 «Күнчээн»
19:00 «Социум» прямой эфир
19:45 «Выборы-2011»
20:00 «Байанай»
20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
21:05 «Биһикчээн»
21:15 «Выборы-2011»
21:45 «Управдом»
22:00 «Бизнес-формула»
22:15 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа

1 декабря, четверг

7:00 «Сага күн-Новый день»
9:00 «Утраченные боги»
9:30 «Полярная звезда»: К Дню Хомуса
10:00 «Точка кипения»
10:15 «Күнчээн»
10:30 «Профи» (ТВ *Нюрба*)
11:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа

детектив
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25 Хочу знать
16.00 Т/с “Обручальное кольцо”
16.55 Т/с “Предел желаний”
18.50 Давай поженемся!
19.55 Путь говорят
21.00 Время
21.30 Т/с “Фурцева”
22.30 Человек и закон
00.00 Т/с “Подпольная империя”
01.05 Х/ф “Мачеха”
03.30 Т/с “В паутине закона”

Пятница, 2 декабря

05.00 Доброе утро
09.00, 15.00, 18.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.50 Модный приговор
11.50 Женский журнал
12.00 Обращение Президента РФ Дмитрия Медведева к гражданам России. По окончании: Новости
12.25 Жжк
13.20, 05.10 Участковый детектив
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25 Хочу знать
16.00 Т/с “Обручальное кольцо”
16.55 Т/с “Предел желаний”
18.25 Выборы-2011
18.50 Давай поженемся!
19.55 Путь говорят
21.00 Время
21.30 Д/ф “Высоцкий. Последний год”
22.35 Высоцкий. Последний концерт
23.40 Х/ф “Гладиатор”
02.30 Х/ф “Как выйти замуж за миллионера”
04.20 Т/с “В паутине закона”

Суббота, 3 декабря

06.00, 10.00, 12.00, 18.00 Новости
06.10 Анимационный

фильм “Корабль-призрак”
07.20 Играй, гармонь любимая!
08.10 Мультфильм
09.00 Умницы и умники
09.45 Слово пастыря
10.15 Смак
10.55 Д/ф “Евгений Миронов. “Фамилия объявляется”
12.15 Среда обитания
13.20 Х/ф, “Приходите завтра...”
15.10 Д/ф “Екатерина Васильева. Из тени в свет перелетая”
16.15 Х/ф “Единственному, до востребования”
18.20 Кто хочет стать миллионером?
19.25 Болеро
21.00 Время
21.15 МУР. “Артисты”
22.15 Пржекторперисхилтон
22.50 Что? Где? Когда?
00.00 Юбилейный концерт “Николай Носков. “Это здорово!”
01.25 Х/ф “Шоколад”
03.45 Х/ф “Девчонки”

Воскресенье, 4 декабря

05.00, 06.10 Х/ф “Дело было в Пенькове”
06.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
07.50 Армейский магазин
08.25 Мультфильм
09.15 Здоровье
10.15 Непутевые заметки
10.35 Пока все дома
11.30 Фазанда
12.15 Д/ф “Галина Польских. В роли счастливой женщины”
13.20 Х/ф “Белые росы”
15.15 Ералаш
16.15, 18.15, 22.00 Х/ф “Место встречи изменить нельзя”
21.00 Время
00.15 Х/ф “Мои звезды прекрасны”
01.50 Д/ф
02.50, 04.15 Х/ф “Флика”
04.00 Выборы-2011

3 декабря, суббота

7:00 Утренняя зарядка
7:15 «Утраченные боги»
7:45 «Хотугу сулус»
8:15 «Ала-куо» (*Өлөөн* ТВ)
8:45 «Киинэ: бэзэһээ уона бугун...» (*Боро5он* ТВ)
9:45 «IT технологии»
10:00 «Харах далыгар» ток-шоу
11:00 «Ылалылар» телесериал
12:00 «Кынаппын үүннэрэр мин кыһам» (*Амма* ТВ)
12:20 «Трансформеры» мультсериал
12:50 «Байанай»
17:20 «Күнчээнгэ ээрэдэ»
17:35 «Тарбаахаттын астыаха»
18:05 «Истинг илдьит»
18:50 «ЦИК информирует» прямой эфир
19:30 «Саха сирэ-Күнтэн күн» информационная программа
20:05 «Главная дорога Якутии»
20:35 «Парламентский вестник»
21:05 «Родительский»
21:35 «Презентация Олонхо в Башкортостане»
22:05 Концерт

4 декабря, воскресенье

7:00 Утренняя зарядка
7:15 «Утраченные боги»
7:45 «Геван»
8:15 «Тажные объятия» (ТВ *Алдан*)
9:00 «Байанай»
10:05 «Экстремальная жизнь»
10:35 «Великая книга природы»
11:00 «Ылалылар» телесериал
12:10 «Трансформеры» мультсериал
12:45 «Байанай»
13:15 «Күнчээн»
13:30 «Саха сирэ-Күнтэн күн» информационная программа
18:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
17:00 «Полярная звезда» телевизионный конкурс
17:45 «Күнчээн»: Кэрэ биһигэ
18:00 «Веселье будильник»
18:15 «Истинг илдьит»
18:45 «SVFU live»
19:15 «Уруу алгыһа»
19:30 «Якутия. День за днем» информационная программа
20:05 «ТВ-спорт»: Боксу Якутии-55. Прямой эфир
20:50 «Тайна Чингис Хана» художественный фильм

РОССИЯ 1

Понедельник, 28 ноября

05.00 Утро России
09.00 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с “Кулагин и партнеры”
13.00, 21.00 Т/с “Тайны следствия”
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с “Ефросинья. Продолжение”
16.50 Т/с “Все к лучшему”
17.55 Т/с “Здравствуй, мама!”
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
22.50 Выборы-2011. Дебаты
23.40 Т/с “Ликвидация”
00.40 Вести+
01.00 Профилактика

Вторник, 29 ноября

05.00 Утро России
09.00 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с “Кулагин и партнеры”
13.00, 21.00 Т/с “Тайны следствия”
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с “Ефросинья. Продолжение”
16.50 Т/с “Все к лучшему”
17.55 Т/с “Здравствуй, мама!”
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
22.50 Выборы-2011. Дебаты
23.40 Т/с “Ликвидация”
00.40 Вести+
01.00 Профилактика

РОССИЯ 2

Понедельник, 28 ноября

10.50, 13.50, 21.10 Все включено
11.45, 15.10, 15.25, 18.00, 23.50, 06.35 Вести-Спорт
12.00 Волейбол. Кубок мира. Мужчины. Россия - Аргентина. Прямая трансляция из Японии
14.50, 17.40, 06.45 Вести-ru
15.30 Х/ф “Пророк”
17.10 Вопрос времени
18.15, 00.10 Футбол.ru
19.30 Волейбол. Кубок мира. Мужчины. Россия - Аргентина. Трансляция из Японии
22.05 Х/ф “Человек президента - 2”
01.25 Хоккей. КХЛ. ЦСКА - “Динамо” (Москва). Прямая трансляция
03.45, 10.00 Неделя спорта
04.35 Наука боя
05.35 Наука 2.0. Большой скачок. Бионика
06.05 Школа выживания
07.05 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы
07.35 Моя планета
07.55 Футбол. Премьер-лига. “Зенит” (Санкт-Петербург) - “Локомотив” (Москва)

Вторник, 29 ноября

10.50 Все включено
11.45, 15.15, 17.35, 22.05, 06.55 Вести-Спорт
12.00 Волейбол. Кубок мира. Мужчины. Россия - Куба. Прямая трансляция из Японии
14.10 Неделя спорта
15.00, 17.20, 07.10 Вести-ru
15.35 Х/ф “Человек президента - 2”
17.55 Хоккей. КХЛ. “Амур” (Хабаровск) - “Атлант” (Московская область). Прямая трансляция
20.15 Волейбол. Кубок мира. Мужчины. Россия - Куба. Трансляция из Японии
22.20 Хоккей России
22.55 Хоккей. КХЛ. “Салават Юлаев” (Уфа) - “Металлург” (Магнитогорск). Прямая трансляция
01.25 Хоккей. КХЛ. “Нефтехимик” (Нижнекамск) - “Авангард” (Омская область). Прямая трансляция
03.45, 09.55 Футбол России
04.50 Top Gear
05.55 Наука 2.0. Мой удивительный мозг
07.25 Моя планета

РОССИЯ 1

Среда, 30 ноября

05.00 Утро России
09.00 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с “Кулагин и партнеры”
13.00, 21.00 Т/с “Тайны следствия”
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с “Ефросинья. Продолжение”
16.50 Т/с “Все к лучшему”
17.55 Т/с “Здравствуй, мама!”
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
22.50 Выборы-2011. Дебаты
23.40 Т/с “Ликвидация”
00.40 Вести+
01.00 Профилактика

Четверг, 1 декабря

05.00 Утро России
09.00 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с “Кулагин и партнеры”
13.00, 21.00 Т/с “Тайны следствия”
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с “Ефросинья. Продолжение”
16.50 Т/с “Все к лучшему”
17.55 Т/с “Здравствуй, мама!”
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!

РОССИЯ 2

Среда, 30 ноября

09.25 День с Бадюком
11.00, 13.10 Все включено
11.55 Top Gear
13.00, 15.00, 17.25, 08.10 Вести-Спорт
14.10, 01.35 Биатлон с Дмитрием Губерниевым
14.40, 17.05, 08.20 Вести.ru
15.15 Х/ф “Ударная сила”
17.40 Футбол России
18.40 Профессиональный бокс. Дэнни Грин (Австралия) против Кшиштофа Влодарчика (Польша). Бой за титул чемпиона мира в тяжелом весе по версии WBC. Прямая трансляция из Австралии
23.15 Х/ф “Солдат Джейн”
02.05 Биатлон. Кубок мира. Индивидуальная гонка. Мужчины. Прямая трансляция из Швеции
03.55 Профессиональный бокс. Дэнни Грин (Австралия) против Кшиштофа Влодарчика (Польша). Бой за титул чемпиона мира в тяжелом весе по версии WBC. Трансляция из Австралии
05.10 90x60x90
06.15 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы
06.45 День с Бадюком
07.20 Страна.ру
07.45 Моя планета
08.35 Хоккей России
09.05 Хоккей. КХЛ. “Лев” (Словакия) - “Динамо” (Москва)

Четверг, 1 декабря

11.05, 13.10 Все включено
11.55 90x60x90
13.00, 15.00, 17.40, 01.15, 08.05 Вести-Спорт
14.10 Школа выживания
14.40, 17.20, 08.15 Вести.ru
15.15 Биатлон. Кубок мира. Индивидуальная гонка. Мужчины. Трансляция из Швеции
17.55 Хоккей. КХЛ. “Амур” (Хабаровск) - СКА (Санкт-Петербург). Прямая трансляция
20.15 Х/ф “Человек президента - 2”
21.50, 05.35 Удар головой
22.55 Хоккей. КХЛ. “Салават Юлаев” (Уфа) - “Динамо” (Рига). Прямая трансляция
01.30 Легионер. Пихлер
02.05 Биатлон. Кубок мира. Индивидуальная гонка. Женщины. Прямая трансляция из Швеции
03.55 Х/ф “Ультрафиолет”

17.55 Т/с “Здравствуй, мама!”
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
22.50 Выборы-2011. Дебаты
23.40 Т/с “Ликвидация”
00.40 Вести+
01.00 Профилактика

Пятница, 2 декабря

05.00 Утро России
09.00 Мусульмане
09.10 С новым домом!
10.10 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с “Кулагин и партнеры”
13.00, 21.00 Т/с “Тайны следствия”
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с “Ефросинья. Продолжение”
16.50 Т/с “Все к лучшему”
17.55 Т/с “Здравствуй, мама!”
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
22.50 Выборы-2011. Дебаты
23.40 Т/с “Ликвидация”
00.40 Вести+
01.00 Профилактика

Суббота, 3 декабря

05.05 Х/ф “Грустная дама черевы”
06.35 Сельское утро
07.05 Диалог о животных
08.00, 11.00, 14.00 Вести-Москва
08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва
08.20 Военная программа
08.50 Субботник

09.30 Городок
10.05 Д/ф “Батюшки особого назначения”
11.20 Дежурная часть
11.55 Подари себе жизнь
12.25 Д/ф “Цвет войны. Битва за Москву”
13.10, 14.30 Т/с “Когда растаял снег”
17.05 Новая волна-2011. Лучшее
18.55 Десять миллионов с Максимом Галкиным
20.00 Вести в субботу
20.45 Х/ф “Домработница”
22.30 Девчата
23.05 Х/ф “Деннис-мучитель”
01.00 Х/ф “Автоответчик: Удаленные сообщения”

Воскресенье, 4 декабря

05.40 Х/ф “Женская дружба”
07.20 Вся Россия
07.30 Сам себе режиссер
08.20 Снехопанорама
08.50 Утренняя почта
09.30 Сто к одному
10.20 Неделя в городе
11.00, 14.00 Вести
11.10 С новым домом!
11.25, 14.30 Т/с “Тайны следствия”
14.20 Вести-Москва
15.50 Смеяться разрешается
18.05 Стиляги-шоу с Максимом Галкиным
20.00 Вести недели
21.00 Евровидение-2011. Международный конкурс исполнителей детской песни. Трансляция из Еревана
23.05 Х/ф “Любовник”
00.55 Х/ф “Мой сводный брат Франкенштейн”
03.00 Выборы-2011

Джейн

22.40 Биатлон с Дмитрием Губерниевым
23.20 Биатлон. Кубок мира. Спринт. Женщины. Прямая трансляция из Швеции
01.00 Баскетбол. Единая лига ВТБ. ЦСКА (Россия) - “Летувос Ритас” (Литва). Прямая трансляция
03.05 Вести-Спорт. Местное время
03.15 Футбол. Чемпионат Англии. “Астон Вилла” - “Манчестер Юнайтед”. Прямая трансляция
05.25 Профессиональный бокс
08.05 Леонардо. Опасные связи
09.50 Железный перелом
09.50 Теннис. Кубок Дэвиса. Финал. Испания - Аргентина

Воскресенье, 4 декабря

11.45, 14.45, 14.55, 17.40, 23.00, 05.00, 07.15 Вести-Спорт
12.00 Волейбол. Кубок мира. Мужчины. Россия - Польша. Прямая трансляция из Японии
13.50 Кубок мира по бобслею и скелетону. Прямая трансляция из Австрии
20.30 Биатлон с Дмитрием Губерниевым
21.05 Биатлон. Кубок мира. Гонка преследования. Мужчины. Прямая трансляция из Швеции
21.55 Наука 2.0. Непростые вещи. Пробка
22.30 Наука 2.0. Большой скачок. Инновационные источники света
23.20 Биатлон. Кубок мира. Гонка преследования. Женщины. Прямая трансляция из Швеции
00.10 Х/ф “Двойник”
02.05 Профессиональный бокс
04.10 Футбол.ru
05.20 Вести-Спорт. Местное время
05.25 Баскетбол. Единая лига ВТБ. УНИКС (Россия) - “Будивельник” (Украина)
07.25 Моя планета
07.50 Теннис. Кубок Дэвиса. Финал. Испания - Аргентина

ТЕПЕРЬ ВСЕ МОЖНО
РАССЧИТАТЬ ЗАРАНЕЕ

КРЕДИТЫ НА ЛЮБЫЕ ЦЕЛИ

Когда вы чувствуете, что проще взять кредит, чем копить на покупку, обращайтесь в Росбанк. Фиксированная процентная ставка без скрытых комиссий позволяет заранее установить размер выплат по кредиту и четко спланировать расходы. Никаких неожиданностей!

Представитель принимает по адресу
ул.И.Винокурова 3, ТЦ "Ассоль" тел:(41162)41599

ВМЕСТЕ МЫ СИЛЬНЕЕ

SOCIETE GENERALE GROUP

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ НАМСКОГО УЛУСА!

Новый адрес организации «Чистая вода»: с Аппаны, ул. Лена, 16.
В продаже: Чистая вода в баллонах по 20 л, кулеры, помпы механические и т.д.
Режим работы: с 8.00 до 20.00 ч. Без обеда и выходных. Заключаем договора с организациями и предприятиями на поставку чистой воды. Доставка.

Тел. 89142274971 и 23-3-21

«ЧИСТАЯ ВОДА — ЗАЛОГ ЗДОРОВЬЯ»

БИЛЛЭРИИЛЭР

РЕШЕНИЕ № 7-5/2 от 08 ноября 2011 г. Об изменении состава участковых избирательных комиссий по выборам на 04 декабря 2011 г.

В связи с уточнением данных членов избирательных комиссий, рассмотрев и обсудив, представленные протоколы собраний избирателей от коллективов, населения, политических партий и заявления кандидатов о согласии быть членом УИК с решающим голосом на выборах депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации на 04 декабря 2011 г., Территориальная избирательная комиссия РЕШИЛА:

Внести изменения в состав избирательных комиссий с решающим голосом согласно списку. (Список прилагается).

Опубликовать решение и список зарегистрированных членов участковых избирательных комиссий в местной газете «Энсиэли».

Председатель ТИК С.Д.Кобякова
Секретарь ТИК А.И.Корнилова

СПИСОК членов участковых избирательных комиссий Намского улуса по выборам депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Республики Саха (Якутия) шестого созыва

Ф.И.О.	Ком выдвинут
Ефимов Александр Александрович	ЯРО ИИ «Справедливая Россия»
Охлопкова Маргарита Ивановна	ЯРО ИИ «Справедливая Россия»
Никольская УИК № 343	
Неустров Николай Константинович	ЯРО ИИ «Справедливая Россия»
Тастахская УИК № 344	
Герасимов Василий Иванович	ЯРО ИИ «Справедливая Россия»
Салбанская УИК № 345	
Сидоров Михаил Афанасьевич	Коллектив МДОУ «Ньургусун»
Навлова Анастасия Васильевна	ЯРО ИИ «Справедливая Россия»
Ленская УИК № 354	
Ефимова Антонина Алексеевна	ЯРО ИИ «Справедливая Россия»
Крест-Кыгыл УИК № 349	
Петрова Розалия Январовна	Коллектив ХСОШ
Намская УИК № 352	
Петрова Людмила Алексеевна	ЯРО ИИ «Справедливая Россия»
Набережная УИК № 355	
Азарова Вера Иннокентьевна	ЯРО ИИ «Справедливая Россия»
Фрунзенская УИК № 365	
Бугаева Александра Михайловна	ЯРО ИИ «Справедливая Россия»
Кобинская УИК № 366	
Румицкая Валентина Ивановна	ЯРО ИИ «Справедливая Россия»
Арбыльская УИК № 367	
Гоголева Анна Дмитриевна	ЯРО ИИ «Справедливая Россия»

РЕШЕНИЕ № 7-6/2 от 08 ноября 2011 г. Об изменении председателей участковых избирательных комиссий по выборам на 04 декабря 2011 г.

В связи с самоотводом некоторых председателей, Территориальная избирательная комиссия РЕШИЛА:

Внести следующие изменения в решение Намской ТИК № 6-2/2 от 03.11.2011 г. «Об утверждении председателей участковых избирательных комиссий»:

- Ощепкова Зоя Егоровна - УИК № 340 «Кысыл-Сырская»
- Иванов Иннокентий Михайлович - УИК № 341 «Хомустахская»
- Захарова Ольга Афанасьевна - УИК № 364 «Тюбинская»

Председатель ТИК С.Д.Кобякова
Секретарь ТИК А.И.Корнилова

ЛОТЕРЕЯ УВАЖАЕМЫЕ ПОКУПАТЕЛИ!

Магазин «Российская об-увь» проводит для Вас предновогоднюю лотерею.

УСЛОВИЯ ЛОТЕРЕИ:
Каждому, совершившему покупку на сумму более 1000 руб., выдается лотерейный билет. Лотерея проводится с 21.11 по 30.12.

Розыгрыш состоится 31.12. Разыгрываются:
1 приз — 10000 руб. (наличными);
2 приз (2) — подарочный сертификат на сумму 5000 руб.;
3 приз (10) — подарочный сертификат на сумму 1000 руб.
Наш адрес: с. Намцы, ул. Советская, 15

ДОРОГИЕ ЖИТЕЛИ НАМСКОГО УЛУСА!

К вашим услугам новое такси «Намское». Наши цены низкие, скидки, визитки. С 07.00 ч. до 03.00 ч. ночи по 80 руб.
Тел. 42-0-88, 89143008528, 89241702489

Агентство «Лира» предлагает мебель для вашего дома по доступным ценам! Работаем в кредит без первоначального взноса и переплаты.

Также всегда в продаже гелиевые шары, дирижабли желаний.

Хамафатта салиэнньэтигэр Комсомольская, 18 аадырыска «ИКА» маһаһын аһылына. Миэбэл арааһа: ороннор, стеллажтар, остуоллар, олоппостор, таҥас-сап, торшердар, дьийээ наадалаах туттар тэриллэр. Кэлин, сылдыһын, атыылаһын!
Тел. 89241652523

ЫҤЫРЭХ ТЫЛЛАР

Күндү бииргэ үлэлиир коллегабыт, дьүөгэбит, Хамафатта саха-француз лицейин алын сүһүөх кылаас учуутала **ЕЛЕНА ПРОКОПЬЕВНА ЛЫТКИНА!**

Эйигин үтүө суобастаах, кыһамнылаах үлэн үрдүктүк сыаналанан «СР үөрэҕириитин туйгуна» буолбуккунан итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт Эйиэхэ — Жирковтар, Николаевтар педагогическай династияларын салдааччыга, өссө үрдүк таһаарылаах үлэни, санаттан сана идеялары, кытааннах доруобуйаны, дьийэ кэргэнгэр дьолу-соргуну.

Бары үтүнү кытта Матрена Васильевна, Светлана Софоровна, Екатерина Михайловна

Дорогая ТАИСИЯ ПЕТРОВНА!

Горячо и сердечно поздравляем с днем рождения и с высоким званием «Почетный работник общего образования РФ»! Желаем Вам доброго здоровья, творческих успехов, оптимизма и бодрости духа, благополучия Вам и Вашим детям!

Подруги: Матвеева Е.С., Чирикова Т.А., Гаврильева Л.Г.

Истинник саныыр дьүөгэлэрбин **ЕМЕЛЬЯНОВА (ВИНОКУРОВА) ОЛЬГА ПЕТРОВНА, ЯКОВЛЕВА АГАФЬЯ ВАСИЛЬЕВНА** 60 сааскытын туолбут бэлиэ күннүтүнэн ис сүрэхпиттэн эвэрдэлибит!

Эйигини кытта алтыһарбыттан сүрдээгин үөрэбин. Эһиэхэ баҕарабын бары үчүгэи, доруобуйаны. Эдэр сааспыт кэрэһиттэрэ буолан өр кэмгэ чэгиэн-чэбдик, күлэ-үөрэ сылдыһын, чугас дьонунт үтүө баҕалара, махталлара, этэнгэ сылдыһалара эһигини санааһытын бөвөргөттүн, үйэҕитин уһаттын.

Эвэрдэни кытта М.Г. Жиркова

Оскуолаҕа бииргэ үөрэммит табаарыспытын **ЭВЕРСТОВ АНДРЕЙ ИННОКЕНТЬЕВИЧ** 55 сааскын туолар үбүлүөйдээх кэрэ-бэлиэ күннүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Өр сылларга Үөдэй нэһилиэтин ОДЬКХ салаатыгар өйгүн-санааһын ууран, сыраһын биэрэн үтүө суобастаахтык үлэлиир сылдыһарынан кизэн туттабыт. Дьон туһугар ыалдьар аҕа табаарыс, субэһит буоларгыны биһирибит. Тус бэйэҕэр чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, оҕолорун, сиэннэрин, аймахтарын үөрүүлэринэн кынаттанан бу курдук үөрэ-көтө сылдыһарга баҕарабыт.

Эвэрдэни кытта учууталыҥ Елена Ивановна Неустроева уонна Үөдэй оскуолатын 1973 с. выпускниктара

1 Хомустаах «Мичийээнэ» оҕо саадын коллектива салайааччыбытын **КОЛЕСОВА НАТАЛЬЯ СЕМЕНОВНА** олобун орто омурданынан, өрөгөйдөөх үбүлүөйдүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт Эйиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, нус-хас олобу, этэнгэ буолууну, чугас дьонун, аймахтарын ортотугар өрүү үөрэ-көтө сылдыһаргар.

Күндү дьүөгэбитин, коллегабытын, 1 Хомустаах «Мичийээнэ» оҕо саадын сэйбиздиссийин **КОЛЕСОВА НАТАЛЬЯ СЕМЕНОВНА** үйэ ангардаах үбүлүөйдүнэн — 50 сааскын туолбут үөрүүлээх күннүнэн эвэрдэлибит!

Эн талан ылбыт идэҕин толору баһылаан кимиилэ-эхтик, тахсыылаахтык уонна бэриниллээхтик үлэлээн кэллин. Туохтан да чаһыйбакка, мэлдьи чугас дьонун туһугар сылайары билбэккэ сүүрэн-көтөн көмөлөһөргүн көрөн сөбөбүт-махтайабыт. Биһиэхэ истин сүбэн иһин барҕа махталбытын этэбит. Инникитин даһаны эдэрдии эрчимнээх, үөрүү-көтүү үктэллээх сырыт. Баҕарабыт кытааннах доруобуйаны, иппит оҕолорун тапталларыгар уйдаран уһундук, дьоллоохтук олоҕор.

Эвэрдэни кытта дьүөгэлэрин Людмила, Ульяна, Мария, Антонина

Таптыыр кыыспын, кэргэммин, балтыбытын, эдьийбитин, Модут нэһилиэтин олохтооҕо **КЫЧКИНА САРГЫЛААНА НИКОЛАЕВНА** олобун орто омурданынан, 50 сааһын туолбут кэрэ-бэлиэ күнүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт кытааннах доруобуйаны, уостубат дьолу, үөрүүнү-көтүүнү. Аймахтарын ытыктабылынан, билэр дьонун биһирэбиллэринэн санаан сандаардын, үйэг уһаатын! Биһиги барыбыт таптала, убаастабыла араҥаччылыгы сырыттын.

Э.к. ийэтэ, кэргэнэ, убайа уонна Барамыгиннар, Уваровскийдар

Убаастабыллаах культура үлэһиттэрин идэлээх союһун чилиэттэрэ, коллегалар, активистар! Күндү ветераннар!

Эйигини Саха сиригэр профсоюз тэриллибитэ 90 сылынан уонна профсоюз үлэһитин күнүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Аан маҥнай тэриллиэхпиттэн профсоюзтар үлэһиттэр интэриэстэрин, бырааптарын көмүскүүр эрэллээх, кизэн, маассабай общественнай тэрилтэ быһыытынан күүскэ үлэлээн кэллибит. Бу күннэргэ биһиги истин махтал тылларын маассабай общественнай хамсааһыммыт чэчири сайдарын туһугар кылааттарын иһин бары көлүнэ профсоюз активистарыгар тиэрдэбит.

Мантан салгыы биир кэлим кэккэбит хаһыа, бөвөргүө, профсоюзтар өссө да сайдан, гражданскай обществоҕа оруоллара үрдээн, үлэһит киһи туһугар ахсаабат кыһамнылаах уураабатыгар эрэнэбит.

Баҕарабыт кытааннах доруобуйаны, инникигэ эрэли, айымнылаах үлэни, этэнгэ буолууну!

Р.Н. ГОРОХОВА, культура үлэһиттэрин идэлээх союһун улдуустааһы тэрилтэтин председателэ

Банк Москвы

ВКЛАД ПРОЦЕНТЫ НА ВЗЛЁТ

Копить проще, когда процент выше

(4112) 32-76-29
www.bm.ru

В партнерстве с

КЭРИЭСТЭВИЛЭЭР

Биһиги дьэ кэргэн күндү киһибит, 49 сүл бииргэ ололбут кэргэним, ийэбит, эбээбит, хос эбээбит, үлэ, тыыл ветерана Татаринова Матрена Алексеевна ыарахан ыарыыттан соһуччу күн сириттэн барыта сэтгэнийн 28 к. 1 сыла буолар. Бу биир сүл кинитэ суох олус курус, үһүн сүл аһан эрэр. Ийэбит 1938 с. атырдьах ыйын 8 к. II-Үөдэй нэһилигин, «Кэҥкэмэ» колхозка Алексей Петрович, Софья Максимовна Колесовтар дьэ кэргэнигэр 1 оҕонон күн сириин көрбүтэ. Ийэлэрэ эрдэ өлөн эбээтэ Вера көрөн улаатыннарбыта. 7 кыл. оскуоланы бүтэрэн баран, төрөөбүт Кэҥкэмэтигэр доярканан үлээлээбит. Ол сылдьан ололун аргыһын, сэрииттэн кэлбит биһиги аҕабытыгынын Татаринов Иннокентий Афанасьевичтыын, 1961 с. холбоһон ыал буолбуттара. 6 оҕону төрөтөн, улаатыннан барыларын ыал, үлэбит оҕортообута. Ийэбит сахалыы өлгөм астаах саха далбар хотуна этэ. Элбэх ыалдыгытаах, хоһоолоох, мэлдьи хаһаастаах-саһаастаах, ыалдыгы кэһиллээн ыһтар баай-талым хаһаайка буолара. Туохтааҕар да ордук сүөһү итэрин олус сөбүлүүрө, кыһыннары-сайыннары үрүн аһы олох быспакка сиир этибит. Дьэ ийэбит мээһэ ололорбут буолара. Куоракка да ололор сибэкки, оҕуруот аһынан болкунун толороро. Араас дьүһүннээх сибэкки киниэхэ баар буолааччы. Олорор буолан үксүн наар истэнэн таһааччы. Уолаттарыгар таһырдаах кэтэр үтүлүк, кээнчэ, сиэнэригэр, хос сиэнэригэр маскардар, үнүкү таһаһыгар тийэ оһуордаан-мандардаан ололун бүтэһик күннэригэр дьылы тикпитэ. Күрүчүгүнэн баайбыт куруһубалара барыбытыгар өйдөбүл буолан билигин да бааллар. Эдэр эрдэбиттэн кулууп сценатыттан түспэт ырыаһыт этэ. Таптат уонна төрөөбүт дойдутун туһунан ырыалары сөбүлээн ылыһыра. Хоһоон айарынан кыратык дьарыгыра. Хара өлүөр диэри сиэнэригэр, хос сиэнэригэр курууку күүс-көмө буола ололорбута. Элбэх инники былааннардаах этэ, дьылжа хаан ыйааҕа олус түргэнник, соһуччу эмискэ ылан бардаҕа. Күндү кэргэним, ийэбит, эбээбит Татаринова Матрена Алексеевна сүрдүк мөссүөнүн куруук өйдүү-саныы сылдьыахпыт.

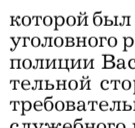

Кэргэнэ Татаринов Иннокентий Афанасьевич, оҕолоро, сиэнэрэ, хос сиэнэрэ

Киһи ололор үөйбэтэх өттүгүттэн аана суох алдьархай, ыарык-баттык буолан, харах уута аргыстаах тийэн кэлэрэ туһааһа ыарахан да суол. Соторутааҕыта эрэ күлэ-үөрэ, үлэли-хамсыы сылдьыбыт күндү киһибит — кэргэним, аҕабыт, эбээбит, оҕом, бырааппыт Тихонов Дмитрий Иннокентьевич күн сириттэн барыта сэтгэнийн 27 к. номнуо 40 хонугун туолар. Ина 1965 с. ахсынны 20 к. күн сириин көрбүтэ. Оҕо эрдэбиттэн айылҕаны кытта аҕыттан, дыонугар көмөлөһөн тыа сириин үлэтигэр эриллэн улааппыта. 1972 с. Үөдэй орто оскуолатын маҥнайгы кылааһыгар киирбитэ. Оскуола ололор актыыбынайдык кытта, хайыһардыт, волейболга, баскетболга бастыҥ оонньооччу этэ. 8 кыл. кэһниттэн Граф Бизэригэн училищетыгар үөрөнөн суоптар, тракторист идэтин баһылаан 1984 с. бүтэрбитэ. «Нам» совхоз Хомустаахтаагы отделениетыгар үлэли сылдьан, Ийэ дойдутугар ытык иэһин төлүү, Советскай Армия кэҥкэтигэр ыһырыллан, 2 сыл Монголияда сулууспалаабыта. Армия кэһниттэн төрөөбүт Үөдэйгэр кэлэн сүүрүк аттары эрчиһиитэ утумнаахтык үлээлээбитэ. Оҕо эрдэбиттэн сылгыта сыстаҕас буолан, туох баар кыһамныты ууран ис дуһанатыттан үлээлээбитэ. Үлэлиир сылларыгар Үөдэй сүүрүк аттара мэлдьи инники сылдьаллара. Биридиллэн да, хамаанданан бастыыллара, улахан бириис — «Дербиз» бастакы кыайы-ылаахтара буолары ситиспиттэрэ. Бу ситиһиллээтэ биһиги Димабыт сэмэй кылаата эмиз баар диин сыаналыбыт. Ыал буолан, Хомустаахка көһөн кэлэн хортуппуй, оҕуруот аһа үүннэриитин биригээдэтигэр трактористаабыта. Сүөһү, сылгы ииттэн, аймактарын, доҕотторун сылгыларын көрөн-истэн, күүс-көмө буолан, ололун тийэх күннэригэр диэри үлэли-хамсыы сылдьы-быта. Ололун аргыһын Оксана Ивановнаны кытта 1988 с. холбоһуптара. 23 сыл бииргэ эйэлээх, дьоллоох ололор олорон, эрэллээх кэргэн, икки кыыс оҕо амарах аҕата, биир уол сиэн эйээтэ буолан, сиэрдээх ололор олорон ааста. Наһаа оромсох этэ, кыргыттары, бырааттары, балыстарын нарыннык таптыһара. Уол сиэннэнэн кини саҕа үөрбүт киһи суоҕа. Дима элэккэй, көнө, холку майгылааҕа, уйан, аһынныгас дуһалааҕа. Эдэр да, саастаах да доҕоро баһаам этэ. Бииргэ төрөөбүттэригэр, аймактарыгар көмө-тирэх буола сатыра. Төрөппүттэригэр ураты уйан, сылаас сыйһаннааҕа, олус ытыктыгыра. «Биһиги эмиз ийэм, аҕам курудук кырдыахпыттыгар дьылы этэнгэ, дьоллоохтук ололорукпут» диин этэр буолара. Элбэх былааннаах, сарсынны күнгэ эрэллээх этэ... Билигин даҕаны бу ыар сүтүкүтүн итэҕэйбэт курдуктук. Күндү кэргэним, аҕабыт, эһээм, оҕом, бырааппыт, биһиэхэ истин сыйһанын, тапталы сүрхүмүтүгэр-санаабытыгар мэлдьи баар буолуо, үйэ-саас туһу-руу куруук ахта-саныы сылдьыахпыт. Тапталаах киһибит он үтүө санаан биһигини арчылыы, араҥаччылыы сырыттын. Бу ыарахан күннэригэр күүс-көмө, өйбүл буолбут оскуолаҕа бииргэ үөрэммит доҕотторбутугар, республика тыатын хаһаайыстыбатын министрствотыгар, «Хомустаах 1-кы нэһилигэ» МТ баһылыгар А.П. Атласовка, солбуйааччытыгар В.Г. Жирковка, «Үөдэй нэһилигэ» МТ баһылыгар С.В. Ядревка, 1 Хомустаах ОдькХ, ИП «Шарапов» коллективтарыгар, табаарыстарытыгар, бары аймактарытыгар истинник-иһирэхтик махтанабыт.

Кэргэнэ, кыргытара, кутүөтэ, сиэнэ, ийэтэ, бииргэ төрөөбүттэрэ

Наш коллега, товарищ, майор полиции Васильев Петр Петрович в органах внутренних дел служил с ноября 1994 г. до трагической гибели. Службу начал с должности следователя следственного отделения Намского УОВД. С 1999 до июня 2011 г. работал на должностях начальника уголовного-исполнительной инспекции № 16, оперуполномоченным отделения по борьбе с экономическими преступлениями, старшим участковым уполномоченным милиции, оперуполномоченным уголовного розыска ОВД по Намскому району. В июле 2011 г. успешно прошел аттестацию с положительными отзывами, по итогам которой был назначен оперуполномоченным оперативно-розыскной группы уголовного розыска ММО МВД России «Намский». За время службы майор полиции Васильев Петр Петрович зарекомендовал себя только с положительной стороны, как целеустремленный, грамотный, исполнительный, требовательный к себе и преданный своей работе сотрудник. К исполнению служебного долга относился с чувством высокой ответственности, добросовестно выполнял поставленные перед ним задачи. При его непосредственном участии и лично им были раскрыты многие тяжкие и особо тяжкие преступления, в том числе имеющие большой общественный резонанс. В оперативно-служебной деятельности не считался с личным временем, полностью владел оперативной обстановкой в районе, с гражданами был вежлив и тактичен. В коллективе пользовался заслуженным уважением и авторитетом. За достигнутые успехи в оперативно-служебной деятельности майор полиции Васильев П.П. был неоднократно награжден медалями и юбилейными наградными знаками МВД РФ по РС(Я). Майор полиции Васильев Петр Петрович был одним из самых активных участников общественной и спортивной жизни коллектива, неоднократно защищал честь отдела на соревнованиях районного уровня и спартакиадах МВД по РС(Я). Так, в апреле 2011 года был в составе команды шахматистов нашего отдела на очередной Спартакиаде среди ОВД, проведенной в с. Майя Мегино-Кангаласского района, наша команда заняла второе место по шахматам. Общий стаж работы Петра Петровича в органах внутренних дел составляет 17 лет. 01 октября т.г. при исполнении служебного долга майор полиции Васильев Петр Петрович получил тяжелую травму. В результате полученных телесных повреждений майор полиции Васильев П.П. был госпитализирован в реанимационное отделение Намской ЦУБ в крайне тяжелом состоянии и от полученных травм, не приходя в сознание, умер. Мы, коллеги, товарищи, друзья Васильева Петра Петровича тяжело переживаем его утрату, светлая память о нем навсегда останется в наших сердцах...

которой был назначен оперуполномоченным оперативно-розыскной группы уголовного розыска ММО МВД России «Намский». За время службы майор полиции Васильев Петр Петрович зарекомендовал себя только с положительной стороны, как целеустремленный, грамотный, исполнительный, требовательный к себе и преданный своей работе сотрудник. К исполнению служебного долга относился с чувством высокой ответственности, добросовестно выполнял поставленные перед ним задачи. При его непосредственном участии и лично им были раскрыты многие тяжкие и особо тяжкие преступления, в том числе имеющие большой общественный резонанс. В оперативно-служебной деятельности не считался с личным временем, полностью владел оперативной обстановкой в районе, с гражданами был вежлив и тактичен. В коллективе пользовался заслуженным уважением и авторитетом. За достигнутые успехи в оперативно-служебной деятельности майор полиции Васильев П.П. был неоднократно награжден медалями и юбилейными наградными знаками МВД РФ по РС(Я). Майор полиции Васильев Петр Петрович был одним из самых активных участников общественной и спортивной жизни коллектива, неоднократно защищал честь отдела на соревнованиях районного уровня и спартакиадах МВД по РС(Я). Так, в апреле 2011 года был в составе команды шахматистов нашего отдела на очередной Спартакиаде среди ОВД, проведенной в с. Майя Мегино-Кангаласского района, наша команда заняла второе место по шахматам. Общий стаж работы Петра Петровича в органах внутренних дел составляет 17 лет. 01 октября т.г. при исполнении служебного долга майор полиции Васильев Петр Петрович получил тяжелую травму. В результате полученных телесных повреждений майор полиции Васильев П.П. был госпитализирован в реанимационное отделение Намской ЦУБ в крайне тяжелом состоянии и от полученных травм, не приходя в сознание, умер. Мы, коллеги, товарищи, друзья Васильева Петра Петровича тяжело переживаем его утрату, светлая память о нем навсегда останется в наших сердцах...

БИЛЛЭРИИЛЭЭР

Новое поступление игрушек, трикотажа, а также новогодних украшений Российского производства в магазине «Радуга Детский Мир».
Мы работаем с 10 ч. до 19 ч. в субботу с 10 ч. до 17 ч. Действует скидка — 10%.

Устали от серых будней? Подключите спутниковое телевидение «Восточный Экспресс» 47 каналов включая НВК+. Гарантия — 1 год.
Тел. 89142356969, 89142229545

Кэбээйи Ньидьили күөлүн эмис, минньигэс илим соботун атыылыбыт. Босхо илдьэн биэрэбит.
Тел. 26-2-43, 89248639991, 89644222429

Чурапчы убаһатын этин бүтүннүү атыылыбын. Саҕа саһаас чаас аксессуар маһаһына аһылынна, японскай массыналарга.
Аадырыһа: «Валерия» маһаһын, 2-с этээс.
Тел. 89241607905

«Коника» фотосалонтан саҕардыллан оһоһуллубут харьтыскалардаах, М.Г. Жиркова диэн суруктаах конверсы, төһүнэрэритигэр көрдөһүт.
Тел. 41-2-38, 89248619096

МОУ «Намской средней общеобразовательной школе № 2» срочно требуется инженер-техник.
Тел. 41-8-69

Магазин ОАО «Якутской птицефабрики» переехал в здание бизнес-центра «Ассоль» по ул. И. Винокурова, 3.

Продаю машину УАЗ-тент 1994 г.в. в хорошем состоянии.
Дом. тел. 27-6-53, 89243667121, 89241739128

Выполним любые отделочные работы, из любого материала, быстро и качественно.
Тел. 89644160369

Продаю частный дом с участком, надворные постройки, пристрой, гараж, по ул. И. Винокурова, 84 за 800 т.р. Торг.
Тел. 89241650050

Продаю 3-хкомн. квартиру по ул. Ленина, 19 за 650 т.р. Торг.
Тел. 89245681145

Сдается в аренду офисное помещение в здании «Алмазкредит-сервис».
Тел. 41-2-85

Продается собака маленького породы чи-хуа-хуа, умный, очень послушный, мальчик.
Тел. 89244623586

Сдаю 3-хкомн. квартиру в с. Намцы по ул. Аммосова.
Тел. 89243660623, 42-9-48, 89141077316

Сдается квартира в р-не д/сада «Кэҥчээри», м-на «Сайылык».
Тел. 89241752022

Дьэһэитигэр кэлэн эт эрбэтэбит.
Тел. 89247661911

Услуги грузовика до 5 тонн, будка тепляк.
Тел. 89247628279

Считать недействительным утерянный паспорт 9801 № 354798, выданный 7 октября 2002 г. Намским ОВД, на имя Григорьева Иона Михайловича

«ТУЙМААДА УОТТАРА» ХАҤЫАККА СУРУТУҢ!
Кэлэр сыл бастакы аҥарыгар бар дьонго аналлаах дьин көнүл, тутулуҕа суох «Туймаада уоттара» хаһыакка көхтөөхтүк сурутаргытыгар ыһырабыт. Сүүйүүлээх суругу сүрүн маньата — **СҮҮС ТЫҤЫЫНЧА** солкуобай уу харчынан! Маны сэргэ сыаналаах бириистэр ооньоннолор. Почтаҕа тийиэн суруттуугу да, туту сүүйүүлээх суругу кыттааччытынан буолабыт. Квитанция ыһтар наадаҕа суох.
Суругун, аадын, сэргэхсийин!
«Туймаада уоттара» хаһыат редакцията

Распоряжение от 21.11.2011 № 1705-р О ЛЕДОВЫХ ПЕРЕПРАВАХ НА ТЕРРИТОРИИ МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ «НАМСКИЙ УЛУС»

На основании Распоряжения Правительства РС(Я) от 25.10.2011 г. «О сроках навигации для маломерных судов на территории РС(Я) и обеспечения безопасности людей на водных объектах в осенне-зимний период 2011 г.» и в связи с возникновением чрезвычайных ситуаций (провалов под лед транспортных средств и людей по республике) при не санкционированных переездах через ледовые преграды на реках и озерах, распоряжаюсь:

- С 14 ноября по 14 декабря 2011 г. объявить на территории МО «Намский улус» месячник по безопасности движения на ледовых переправах в период ледостава.
- Главам наследных администраций МО «Кобяковский наслег» (Ноговицын К.Н.), МО «Фрунзенский наслег» (Петров В.Н.), МО «Арбынский наслег» (Бугаев Д.В.), МО «Хомустахский 2 наслег» (Алексеев А.С.):
 - Запретить любое передвижение по ледовым переправам на реке Лена и озерах до особого распоряжения и установить соответствующие ограничительные знаки на местах вероятных несанкционированных переездов транспортных средств.
 - Создать поселковые комиссии по проведению замеров толщины ледового покрова, определению маршрутов ледовых переправ и представить в отдел ГО и ЧС МО «Намский улус» акты обследования ледовых переправ.
 - По мере увеличения толщины ледового покрова подготовить замеры лунки и провести замеры совместно с представителями отдела ГО и ЧС, ГИБДД, ОАО «Намавтодор», ООО «Быйан», ГИМС.
 - Всем главам наследных администраций, редакций улусной газеты «Энсиэли» (Касьянов В.Г.), Намскому филиалу НВК «Саха» (Шишкин Г.П.) довести данное распоряжение до населения.
 - Контроль за исполнением данного распоряжения возлагаю на заместителя главы улуса по строительству и промышленности Матвеева А.С.

И.о. главы улуса Л. ПЕТРОВА

<p>ытыктыыр, убаастыыр саҥаспыт, үлэ ветерана, Хатырык олохтоо</p> <p>НОВГОРОДОВА Варвара Ивановна</p> <p>уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон барбытыгар оҕолоругар Ольга, Мария, Жанна, Инна, Кеша, кийитигэр, күтүттэригэр, сиэннэригэр дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Намтан аймактары — Ксения, Николай уонна кинилэр оҕолоро, Мария, Гоша, Инна Слепцовтар</p>	<p>Күндү дьоммутугар Александра Васильевна, Валерий Иннокентьевич Ивановтарга таптыыр уоллара</p> <p>ИВАНОВ Игнат Валерьевич</p> <p>соһумардык өлбүтүнэн дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Модуттан бары аймактаргыт</p>
<p>Күндү күтүөпүтүгэр Новгород Иннокентий Иннокентьевича, кыспытыгар Новгородова Сахана Андреевна, оҕолоругар тапталаах ийэлэрэ, эбээлэрэ, үлэ ветерана</p> <p>НОВГОРОДОВА Варвара Ивановна</p> <p>уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Хатырыктан Тимофеевтар, Намтан Бястиковтар, Павловтар, Уваровтар, Неустроевтар, Искраттан Ощепковтар, Сунтаартан Ощепковтар</p>	<p>«Быйан» ХЭТ кырдыабас тракториһыгар, профком председателигэр, СР бочуоттаах дорожничгар Иванов Валерий Иннокентьевичка, кэргэнигэр Александра Васильевнага, биригэ төрөөбүттэригэр тапталаах уоллара, ырааттара</p> <p>ИВАНОВ Игнат Валерьевич</p> <p>хомолтолоохтук күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>«Быйан» ХЭТ администрацията, профкома</p>
<p>Күндү доҕорубутугар, истин табаарыспытыгар Ольга Иннокентьевна Слепцовага ийэтэ, дьэ кэргэнигэр эйээс эбээлэрэ</p> <p>НОВГОРОДОВА Варвара Ивановна</p> <p>уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон барбытынан дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Табаарыстарыт</p>	<p>Күндүтүк саныыр, убаастыыр бииргэ үскээбит чугас доҕорбут</p> <p>ИВАНОВ Игнат Валерьевич</p> <p>хомолтолоохтук күн сириттэн суох буолбутунан кэргэнигэр, оҕолоругар, төрөппүттэригэр уонна чугас дьонугар дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Чугас доҕоротторо</p>
<p>Намнаагы КС «Алмазкредитсервис» Слепцова Ольга Иннокентьевна, Новгородова Жанна Иннокентьевна, бары аймактарыгар ийэлэрэ, эбээлэрэ</p> <p>НОВГОРОДОВА Варвара Ивановна</p> <p>уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>КУ коллектива</p>	<p>Нам начальная оскуолатыгар өр көмгэ үлээлээбит убаастыыр киһибитигэр Иванова Александра Васильевнага, кини кэргэнигэр Иванов Валерий Иннокентьевичка, биригэ төрөөбүттэригэр, кэргэнигэр, оҕолоругар таптыыр уоллара, ырааттара, кэргэнэ, аҕалара</p> <p>ИВАНОВ Игнат Валерьевич</p> <p>соһумардык күн сириттэн суох буолбутунан дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Нам начальная оскуолатын коллектива</p>
<p>Күндү саҥаспыт, Хатырык нэһилигин олохтоо, үлэ ветерана</p> <p>НОВГОРОДОВА Варвара Ивановна</p> <p>уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Көбөкөнтөн Иннокентьевтар, Слепцовтар, Арбынтан Дьяконова М.Е., Намтан Бугаевтар</p>	<p>Валерий Иннокентьевич, Александра Васильевна Ивановтар дьэ кэргэттэригэр, кийиттигэр таптыыр уоллара, кэргэнэ</p> <p>ИГНАТ ИВАНОВ Игнат Валерьевич</p> <p>соһумардык күн сириттэн суох буолбутунан дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Бастакы учуутала Парникова С.Н.</p>
<p>Биригэ үөрэнэр табаарыспытыгар, Модут орто оскуолатын 11-с кылааһын үөрэнээччитигэр Прядезникова Аэлиитага таптыыр ийэтэ</p> <p>ИВАНОВА Сардана Макаровна</p> <p>уһун, ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытыгар дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Биригэ үөрэнэр оҕолоруг, кылаас салайааччыта Ядрихискай А.А.</p>	<p>Биригэ үлээбит табаарыспытыгар Александра Васильевна, Валерий Иннокентьевич Ивановтарга, кинилэр оҕолоругар, кийиттигэр, сиэннэригэр тапталаах уоллара, ырааттара, кэргэнэ, аҕалара</p> <p>ИВАНОВ Игнат Валерьевич</p> <p>эдэр сааһыгар олус хомолтолоохтук, соһуччу суох буолбутунан дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>В.П., В.П. Кривошапкиннар</p>
<p>Биригэ үөрэммит табаарыспытыгар Прядезникова Юрий Егоровичка, уолугар Бориска, кыһыгар Аэлиитага, кийиттигэр, сиэннэригэр тапталаах кэргэнэ, ийэлэрэ, эбээтэ</p> <p>ИВАНОВА Сардана Макаровна</p> <p>уһун, ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Модут оскуолатыгар биригэ үөрэммит табаарыстарыт</p>	<p>Салтантан төрүттээх, II Хомустаах олохтоо, үлэ, тыыл ветерана</p> <p>ПРОТОПОПОВА Пелагея Григорьевна</p> <p>уһун, ыарахан ыарыыттан ыалдан өлбүтүнэн кыһыгар Новгородова Надежда Ивановнага, кини дьэ кэргэттэригэр, чугас аймактарыгар дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Ван-Син-Чин З.М., Коркин С.П. дьэ кэргэнэ, Лугинов В.П. дьэ кэргэнэ, Ушицкая Ф.Д.</p>
<p>ГУП ОдькХ Намнаагы филиалын администрацията уонна профкома Модут участкаһын үлэтигэр Прядезников Юрий Егоровичка, кини оҕолоругар, аймактарыгар тапталаах кэргэнэ, ийэлэрэ</p> <p>ИВАНОВА Сардана Макаровна</p> <p>уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дириг кутурбаамытын тирээдэлэр.</p>	<p>Биригэ үлэлиир коллегабытыгар Кирилина Ольга Михайловнага, оҕолоругар биригэ төрөөбүт убай, таайдар</p> <p>ЮДРЕВ Константин Михайлович</p> <p>ыарахан ыалдан күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Нам начальная оскуолатын коллектива</p>
<p>Убаастыыр аймактыгыгар, Модут нэһилигин олохтоо, Прядезников Юрий Егоровичка, оҕолоругар Бориска, Аэлиитага таптыыр кэргэнэ, ийэлэрэ, кийиппит</p> <p>ИВАНОВА Сардана Макаровна</p> <p>б.д. сэтгэнийн 21 күнүгэр ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Намтан, Дьукуускай куораттан Гоголевтар</p>	<p>Саҥаспыт уолугар Сеняга, сиэннэригэр Андрейга, Иванга, Егоркага, кийиттигэр Варяга таптыыр ийэтэ, эбээлэрэ, II Хомустаах нэһилигин кырдыабас үлэ ветерана</p> <p>НОВГОРОДОВА Евдокия Ильинична</p> <p>соһумардык олохтон туораабытынан аймактарыгар, билэр-дыонугар дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Намтан Протопоповтар, Колесовтар, Дьяконовтар</p>
<p>Таптыыр оҕобут, бырааппыт, кэргэним, аҕабыт, Нам селотун олохтоо</p> <p>ИВАНОВ Игнат Валерьевич</p> <p>хомолтолоохтук күн сириттэн барбытынан аймактарыгар, табаарыстарыгар диригник курутуулан туран иһитинэрэбит.</p> <p>Ийэтэ, аҕата, биригэ төрөөбүттэрэ, кэргэнэ, оҕолоро</p>	<p>Истинник саныыр өр сылларга ыаллы ололорбут II Хомустаах нэһилигин олохтоо</p> <p>НОВГОРОДОВА Евдокия Ильинична</p> <p>соһумардык ыалдан күн сириттэн барбытынан уолугар, кийиттигэр, сиэннэригэр, бары аймактарыгар дириг кутурбаамытын тирээдэбит.</p> <p>Намтан Анна Кордаева, оҕолоро</p>

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — **41496;** бухгалтерия — **41141;** факс — **41141;** редакционнай- издательскай ситим — **41332**

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» государственной учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын тутуһууну хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Роскомнадзорун СР региональной управлениетыгар 2010 с. атырдьах ыйын 13 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №ТУ14-0114.**
Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьэһэит аадырыһын чопчу ыйыҥ. Редакцияга киирбит суруктар төһүнөрүлүбэттэр. **Автор этэр хаһыат санаатыныын мэлдьи биир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улуунун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууна, Нам сэл., Заложной ул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таһылына уонна бэчээттиир сыаҕар бэчээттэнэ. **Аадырыһа:** Нам сэл. Заложная ул. N4 Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лис **Көһүл сыананан атыыланар**
Индекэ — 54889. Тираһа — 2078
Бэчээкэ илии баттаньтытн графига — 12:00 ч. 25.11.2011 с.
Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 25.11.2011 с.